CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
L. A. GEELHOED
prezentate la 12 septembrie 2006 [1]

Cuprins

I — Introducere ..... I - 840

II — Decizia ..... I - 840

III — Procedura în fața Tribunalului de Primă Instanță și hotărârea atacată ..... I - 842

IV — Procedura în fața Curții ..... I - 842

V — Motivele invocate de recurentă și argumentele părților ..... I - 843

A — Primul motiv: nelegalitatea întrebărilor adresate de către Comisie în timpul investigației ..... I - 843

1. Contextul și raționamentul Tribunalului ..... I - 843

2. Criticile recurentei ..... I - 845

3. Răspunsul Comisiei ..... I - 845

4. Apreciere ..... I - 846

B — Al doilea motiv: încălcarea și aplicarea greșită a dreptului comunitar și încălcarea dreptului la apărare prin faptul că înscrisul „cheie de repartizare" a fost declarat admisibil și folosit ca probă ..... I - 847

1. Contextul și raționamentul Tribunalului ..... I - 847

2. Criticile recurentei ..... I - 848

3. Argumentele Comisiei ..... I - 850

4. Apreciere ..... I - 852

1 — Limba originală: olandeza.

C — Al treilea motiv: încălcarea articolului 81 CE prin introducerea în decizie a unor motive care nu au legătură cu obiecțiunile comunicate recurentei ..... I - 854

1. Context și raționamentul Tribunalului ..... I - 854

2. Criticile recurentei ..... I - 855

3. Argumentele Comisiei ..... I - 855

4. Apreciere ..... I - 855

D — Al patrulea motiv: eroare de drept, aprecierea eronată a faptelor și lipsa motivării în ceea ce privește încălcarea menționată la articolul 1 din decizie .. I - 856

— Al cincilea motiv: încălcarea legii, aprecierea eronată a probelor și lipsa motivării în ceea ce privește efectele încălcării asupra schimburilor între statele membre ..... I - 856

1. Context și raționamentul Tribunalului ..... I - 856

2. Criticile recurentei ..... I - 859

3. Argumentele Comisiei ..... I - 862

4. Apreciere ..... I - 863

E — Al șaselea, al șaptelea și al optulea motiv: ..... I - 869

— Abuz de putere, eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește încălcarea menționată la articolul 2 din decizie ..... I - 869

— Abuz de putere, eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește efectele încălcării menționate la articolul 2 din decizie ..... I - 869

— Eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește clauzele contractului de aprovizionare încheiat între Dalmine și British Steel ..... I - 869

1. Context și raționamentul Tribunalului ..... I - 869

2. Criticile recurentei ..... I - 874

3. Argumentele Comisiei ..... I - 877

4. Apreciere ..... I - 879

F — Al nouălea și al zecelea motiv: ..... I - 887

— Încălcarea articolului 81 CE și lipsa motivării în cadrul aprecierii respectării de către Comisie a articolului 15 din Regulamentul nr. 17 și a liniilor directoare privind metoda de stabilire a amenzilor în ceea ce privește aprecierea gravității încălcării imputate întreprinderii Dalmine ..... I - 887

— Încălcarea articolului 81 CE și lipsa motivării în cadrul aprecierii respectării de către Comisie a articolului 15 din Regulamentul nr. 17 și a liniilor directoare privind metoda de stabilire a amenzilor în ceea ce privește aprecierea duratei încălcării și a circumstanțelor atenuante ..... I - 887

1. Criticile recurentei ..... I - 887

2. Argumentele Comisiei ..... I - 890

3. Apreciere ..... I - 893

VI — Cheltuielile de judecată ..... I - 900

VII — Concluzie ..... I - 900

I — Introducere

1. Prezenta cauză are ca obiect recursul declarat de Dalmine SpA (denumită în continuare „Dalmine") împotriva hotărârii Tribunalului de Primă Instanță din 8 iulie 2004, Dalmine/Comisia (T-50/00) [2].

II — Decizia

2. În hotărârea atacată, Tribunalul a redus amenda care fusese aplicată recurentei prin Decizia 2003/382/CE a Comisiei din 8 decembrie 1999 privind o procedură de aplicare a articolului 81 din Tratatul CE (cauza IV/E-1/35.860-B – Tuburi din oțel fără sudură) [3] (denumită în continuare „decizia") și a respins acțiunea în anulare introdusă împotriva acestei decizii cu privire la celelalte motive.

3. În ceea ce privește faptele care stau la baza deciziei, facem trimitere la concluziile

2 — Rec., 2004, p. II-2395.

3 — JO 2003, L 140, p. 1.

noastre în cauzele conexate C-403/04 P și C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries Ltd. și Nippon Steel Corp./Comisia Comunităților Europene, punctele 3-12.

4. În măsura în care este necesar pentru prezentul recurs, dispozitivul deciziei are următorul cuprins:

„*Articolul 1*

(1) [...] Dalmine SpA [...] [a] încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) din Tratatul CE, prin participarea, în modul și în măsura indicate în motivarea prezentei decizii, la un acord care prevede, printre altele, respectarea pieților lor naționale respective în ceea ce privește tuburile OCTG filetate standard și în ceea ce privește *linepipe project* fără sudură.

(2) Încălcarea a durat din 1990 până în 1995 pentru [...] Dalmine SpA [...]

Articolul 2

(1) [...] Dalmine SpA [a] încălcat dispozițiile articolului 81 alineatul (1) din Tratatul CE, prin încheierea, în cadrul încălcării menționate la articolul 1, a unor contracte care au avut ca rezultat o împărțire a furnizărilor de tuburi OCTG neprelucrate către British Steel Limited (Vallourec SA începând cu 1994).

(2) [...] În ceea ce privește Dalmine SpA, încălcarea a durat din 4 decembrie 1991 până în 30 martie 1999.

[...]

Articolul 4

Următoarele amenzi sunt aplicate întreprinderilor enumerate la articolul 1, ca urmare a încălcării constatate la acest articol:

4. Dalmine SpA 10 800 000 de euro.

[...]" [traducere neoficială]

III — Procedura în fața Tribunalului de Primă Instanță și hotărârea atacată

5. Prin șapte cereri introductive depuse la grefa Tribunalului între 28 februarie și 3 aprilie 2000, șapte dintre cele opt întreprinderi sancționate, printre care și Dalmine, au introdus acțiuni împotriva acestei decizii.

6. Dalmine a solicitat anularea, în tot sau în parte, a deciziei și, în subsidiar, anularea amenzii aplicate sau reducerea cuantumului acesteia și obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

7. Prin hotărârea atacată, Tribunalul:

— a anulat articolul 1 alineatul (2) din decizie, în măsura în care constata existența încălcării imputate la acest articol întreprinderii Dalmine înainte de 1 ianuarie 1991;

— a stabilit cuantumul amenzii aplicate întreprinderii Dalmine la 10 080 000 de euro;

— a respins acțiunea în ceea ce privește celelalte motive;

— a obligat fiecare parte să suporte propriile cheltuieli de judecată.

IV — Procedura în fața Curții

8. În recursul formulat, Dalmine solicită Curții:

— anularea, în tot sau în parte, a hotărârii atacate;

— anularea deciziei;

— în subsidiar, anularea sau reducerea cuantumului amenzii stabilite la articolul 4 din decizie;

— în plus, în subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului, în vederea rejudecării acesteia, în temeiul deciziei Curții;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedurile în fața Tribunalului și a Curții.

9. Comisia solicită Curții respingerea recursului ca fiind parțial inadmisibil și, în orice caz, ca fiind vădit nefondat și obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

V — Motivele invocate de recurentă și argumentele părților

10. Recurenta invocă zece motive împotriva hotărârii atacate, care pot fi grupate în patru categorii:

— două motive privesc vicii de procedură;

— trei motive se referă la vicii privind constatarea încălcării menționate la articolul 1 din decizie;

— trei motive privesc vicii referitoare la constatarea încălcării menționate la articolul 2 din decizie;

— în sfârșit, două motive se referă la cuantumul amenzii.

11. Primele trei motive sunt aproape autonome. Al patrulea și al cincilea motiv, al șaselea, al șaptelea și al optulea motiv, precum și al nouălea și al zecelea motiv sunt mai strâns legate. Vom examina, în continuare, diferitele motive grupate în acest mod.

A — *Primul motiv: nelegalitatea întrebărilor adresate de către Comisie în timpul investigației*

1. Contextul și raționamentul Tribunalului

12. La 13 februarie și la 22 aprilie 1997, Comisia a solicitat recurentei informații referitoare la pretinsa ei participare la practici ilicite, în special la acorduri privind respectarea pieților naționale și privind prețurile. Dalmine nu a răspuns în mod complet la această cerere.

13. La 12 iunie 1997, Comisia a solicitat din nou întreprinderii Dalmine să furnizeze informațiile cerute. Întrucât Comisia a considerat că răspunsurile oferite de Dalmine erau în continuare incomplete, a invitat-o, prin decizia din 6 octombrie 1997 [4], să furnizeze informațiile cerute într-un termen de 30 de zile, sub sancțiunea amenzii. Dalmine a introdus la Tribunal o acțiune împotriva acestei decizii. Acțiunea a fost declarată inadmisibilă [5].

14. În primă instanță, Dalmine a contestat din nou valabilitatea deciziei citate anterior, arătând că aceasta ar fi constrâns-o să se incrimineze ea însăși, fapt care i-a produs un prejudiciu.

15. La aprecierea motivului respectiv, Tribunalul a confirmat mai întâi, invocând hotărârile Orkem/Comisia [6] și Mannesmannröhren-Werke/Comisia [7], că unei întreprinderi destinatare a unei decizii prin care i se solicită informații în sensul articolului 11 alineatul (5) din Regulamentul nr. 17 [8] i se recunoaște dreptul de a păstra tăcerea, deși este obligată, sub sancțiunea penalităților cu titlu cominatoriu, să furnizeze răspunsuri prin care ar ajunge să recunoască existența încălcării (punctul 45 din hotărârea atacată).

16. În continuare, Tribunalul a amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante [9], întreprinderile nu sunt supuse obligației de a furniza răspunsuri ca urmare a primirii unei simple solicitări de informații în temeiul articolului 11 alineatul (5) din Regulamentul nr. 17. Acestea nu ar putea pretinde, așadar, că dreptul lor de a nu se autoincrimina a fost încălcat prin faptul că au răspuns de bunăvoie unei astfel de solicitări (punctul 46 din hotărârea atacată).

17. Fără a analiza dacă motivul respectiv poate fi considerat admisibil, Tribunalul s-a limitat la a remarca faptul că decizia atacată nu ar putea fi nelegală în această privință decât în măsura în care întrebările care fac obiectul deciziei din 6 octombrie 1997 au determinat întreprinderea Dalmine să admită existența încălcărilor constatate în decizia atacată. Or, deși Comisia a adresat o lungă serie de întrebări prin solicitarea sa inițială din 22 aprilie 1997, singurele întrebări pe care Comisia le-a adresat Dalmine prin decizia din 6 octombrie 1997 priveau punerea la dispoziție a unor înscrisuri și informații pur obiective și nu erau, așadar, de

4 — C(1997) 3036, IV 35.860, nepublicată.

5 — Ordonanța Tribunalului din 24 iunie 1998, Dalmine/Comisia, (T-596/97, Rec., p. II-2383).

6 — Hotărârea din 18 octombrie 1989 (374/87, Rec., p. 3283, punctul 35).

7 — Hotărârea din 20 februarie 2001 (T-112/98, Rec., p. II-729, punctul 67).

8 — Regulamentul Consiliului din 6 februarie 1962, Primul regulament de punere în aplicare a articolelor [81] și [82] din tratat (JO 1962, 13, p. 204, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 3).

9 — Tribunalul face trimitere aici la hotărârea sa din 15 martie 2000, Cimenteries CBR și alții/Comisia, cunoscută sub numele „Ciment" (T-25/95, T-26/95, T-30/95-T-32/95, T-34/95-T-39/95, T-42/95-T-46/95, T-48/95, T-50/95-T-65/95, T-68/95-T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 și T-104/95, Rec., p. II-491, punctul 734).

natură să o determine pe aceasta din urmă să admită existența unei încălcări (punctul 47 din hotărârea atacată).

2. Criticile recurentei

18. În opinia recurentei, Tribunalul a aplicat legea în mod greșit și a încălcat dreptul la apărare considerând legale întrebările pe care Comisia le-a adresat în cursul investigației. Astfel, ar fi fost încălcat dreptul acesteia de a nu fi constrânsă să contribuie la propria incriminare. În susținerea afirmației sale, recurenta face trimitere la prima întrebare litera (d), care a fost reluată în anexa I la decizia Comisiei din 6 octombrie 1997 [10]. După părerea sa, în mod neîndoielnic, răspunzând la această întrebare s-ar fi autoincriminat.

19. În timpul ședinței, recurenta a arătat, de asemenea, că acest motiv nu putea fi analizat printr-o trimitere mecanică la jurisprudența existentă, astfel cum a rezumat Tribunalul în hotărârea Mannesmann. Împrejurările de fapt care au stat la baza soluției adoptate în cadrul hotărârii Mannesmann sunt profund diferite de cele care se află la baza prezentei cauze.

3. Răspunsul Comisiei

20. Comisia atrage atenția asupra faptului că premisa pe care se întemeiază raționamentul recurentei este greșită. Întrebarea la care face referire Dalmine a fost reluată efectiv la punctul 1 litera (d) din anexa I la decizia din 6 octombrie 1997. Cu toate acestea, recurenta nu era obligată să răspundă la întrebarea respectivă, astfel cum rezultă din articolul 1 din dispozitivul deciziei [11].

21. Întrucât nu exista vreo obligație pentru Dalmine să răspundă la această întrebare, Tribunalul a putut constata în mod întemeiat că nu putea fi săvârșită nicio încălcare a drepturilor pârâtei.

22. De altfel, Comisia mai adaugă că Dalmine nu a răspuns niciodată la această primă întrebare litera (d).

10 — Această întrebare 1 litera (d) are următorul cuprins: „În ceea ce privește întâlnirile pentru care nu reușiți să găsiți documentele care se referă la acestea, vă rugăm să descrieți obiectul întâlnirilor, deciziile adoptate, tipul de documente primite înainte și după întâlnirile menționate, cotele («sharing keys») discutate și/sau decise pentru sectoare geografice și perioada de valabilitate a acestora («Target Price-TP», «Winning Price-WP», «Proposal Price-PP», «Rock Bottom Prices-RBP»)".

11 — Dispozitivul deciziei prevedea: „Articolul 1. Dalmine este obligată să furnizeze informațiile solicitate la întrebarea 1 litera (b), la întrebarea 3 litera (b) și la întrebarea 8, care sunt formulate în anexa I la prezenta decizie, în termen de 30 de zile de la notificarea prezentei cereri".

4. Apreciere

23. Dreptul unei persoane fizice sau juridice, care face obiectul unei investigații cu privire la posibile încălcări ale normelor de concurență prevăzute în Tratatul CE, de a nu fi constrânsă să se autoincrimineze face parte din principiile referitoare la desfășurarea echitabilă a procedurii, în cadrul căreia trebuie respectat dreptul la apărare.

24. Este ceea ce Curtea și Tribunalul au recunoscut expres în jurisprudența lor citată deja mai sus.

25. Elementul central al acestui principiu al desfășurării echitabile a procedurii este faptul că nimeni nu poate fi *constrâns* [12] să se autoincrimineze. Dacă această constrângere lipsește, partea împotriva căreia se îndreaptă investigația poate decide, ea însăși, dacă și în ce mod va răspunde la întrebările care îi sunt adresate.

26. Pentru a lua această decizie, partea se poate orienta după diverse împrejurări, cum ar fi avantajele și inconvenientele unei colaborări cu Comisia pentru continuarea investigației, calitatea indiciilor existente împotriva sa și, cel mai important, așteptările sale în ceea ce privește reușita sau eșecul investigației.

27. Dacă această libertate de apreciere lipsește deoarece persoana în cauză are obligația de a răspunde la întrebările care îi sunt adresate, atunci cuprinsul acestor întrebări este determinant pentru a se decide dacă interdicția constrângerii la autoincriminare a fost sau nu a fost respectată.

28. Această a doua etapă, care, în speță, ar putea să oblige la examinarea, mai întâi, a cuprinsului primei întrebări litera (d) din anexa I la decizia din 6 octombrie 1997, nu poate fi luată în considerare în niciun fel pentru aprecierea acestui prim motiv.

29. Într-adevăr, articolul 1 din dispozitivul acestei decizii cuprinde o enumerare exhaustivă a întrebărilor la care trebuia să răspundă Dalmine. Prima întrebare litera (d) nu figurează la acest articol.

30. Dalmine era, așadar, liberă să răspundă sau să nu răspundă la această întrebare; a optat pentru a doua soluție.

31. Rezultă că motivul este neîntemeiat: nu a existat nicio constrângere și Dalmine nu a dat niciun răspuns care ar putea fi considerat o autoincriminare.

12 — Sublinierea noastră.

32. Dacă motivul are o întindere mai amplă și dacă ar avea drept consecință faptul că interdicția de a adresa întrebări care conduc la autoincriminare trebuie să includă și întrebările la care persoana în cauză nu trebuie să răspundă, astfel cum recurenta a lăsat să se înțeleagă în cadrul ședinței, aceasta ar duce, *in extremis*, la rezultatul oarecum absurd că o autoritate responsabilă cu investigația nu ar mai putea cere o mărturisire benevolă a persoanei în cauză, chiar dacă celelalte probe sunt foarte clare.

33. O astfel de interpretare extensivă a motivului – presupunând că este posibilă, întrucât argumentația recurentei cu privire la acest aspect în timpul ședinței nu a fost nici clară, nici precisă – nu sporește posibilitatea ca acesta să fie considerat întemeiat.

B — *Al doilea motiv: încălcarea și aplicarea greșită a dreptului comunitar și încălcarea dreptului la apărare prin faptul că înscrisul „cheie de repartizare" a fost declarat admisibil și folosit ca probă*

1. Contextul și raționamentul Tribunalului

34. Recurenta a arătat, în primă instanță, că înscrisul „cheie de repartizare" nu ar putea fi admis ca probă a încălcărilor menționate la articolele 1 și 2 din decizia atacată, întrucât Comisia nu a dezvăluit identitatea autorului acestui document și nici originea acestuia. În lipsa unor astfel de informații, autenticitatea și forța probantă ale acestei probe incriminatoare ar putea da naștere unor îndoieli (punctul 67 din hotărârea atacată).

35. În hotărârea atacată, Tribunalul, invocând principiul liberei administrări a probelor, care, potrivit unei jurisprudențe constante, primează în dreptul comunitar [13], a dedus de aici că, deși argumentele prezentate de Dalmine pot fi pertinente pentru aprecierea credibilității și, implicit, a forței probante a înscrisului „cheie de repartizare", atunci nu trebuie să se considere că acesta este o probă inadmisibilă (punctele 72 și 73 din hotărârea atacată).

36. În continuare, în primă instanță, recurenta a criticat utilizarea unor procese-verbale de audiere a unor foști administratori ai Dalmine, întocmite în cadrul unei cercetări – penale –, alta decât respectiva investigație a Comisiei. Aceste procese-verbale nu ar putea fi admise ca mijloace

13 — Tribunalul citează aici concluziile judecătorului Vesterdorf, care a îndeplinit funcția de avocat general în cauza Rhône-Poulenc/Comisia (hotărârea Tribunalului din 24 octombrie 1991, (T-1/89, Rec., p. II-867), precum și hotărârea Curții din 23 martie 2000, Met-Trans și Sagpol (C-310/98 și C-406/98, Rec., p. I-1797, punctul 29), și hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 2002, Vela și Tecnagrind/Comisia (T-141/99, T-142/99, T-150/99 și T-151/99, Rec., p. II-4547, punctul 223).

de probă. Recurenta și-a susținut afirmația invocând hotărârea „Băncile spaniole" [14], care ar fi aplicabilă prin analogie în prezenta cauză (punctele 76 și 77 din hotărârea atacată).

37. Tribunalul respinge invocarea hotărârii „Băncile spaniole" constatând că această hotărâre se referă la utilizarea de către autoritățile naționale a informațiilor colectate de Comisie în cadrul aplicării articolului 11 din Regulamentul nr. 17. Această situație este reglementată la articolul 20 din Regulamentul nr. 17. Prin urmare, problema transmiterii respectivelor informații de către Comisie autorităților naționale și cea a utilizării lor ca probe de către aceasta aparțin domeniului dreptului comunitar (punctele 84 și 85 din hotărârea atacată).

38. În schimb, problema legalității transmiterii de către autoritățile naționale competente la Comisie a informațiilor colectate în cadrul aplicării dreptului penal național aparține domeniului dreptului național care reglementează organizarea respectivelor cercetări penale naționale. Așadar, această problemă trebuie să fie examinată de instanța națională [15]. Nu rezultă din argumentația formulată de Dalmine că aceasta a sesizat o instanță italiană competentă în legătură cu legalitatea utilizării, la nivel comunitar, a acelor procese-verbale și nici nu a furnizat elemente care puteau să demonstreze că această utilizare era contrară dreptului italian aplicabil (punctele 86 și 87 din hotărârea atacată).

39. Tribunalul își încheie raționamentul prin constatarea că argumentele prezentate de Dalmine nu privesc decât forța probantă a respectivelor procese-verbale, iar nu admisibilitatea acestora în prezenta procedură (punctul 90 din hotărârea atacată).

2. Criticile recurentei

40. Criticile recurentei se îndreaptă împotriva faptului că, în mod succesiv, înscrisul „cheie de repartizare" și procesele-verbale de audiere a foștilor administratori ai Dalmine au fost declarate admisibile ca probe.

41. În susținerea primei critici, recurenta arată că înscrisul „cheie de repartizare" este anonim în două privințe: identitatea persoa-

14 — Hotărârea din 16 iulie 1992, Asociación española de Banca Privada și alții, cunoscută sub numele „Băncile spaniole" (C-67/91, Rec., p. I-4795, punctul 35 și următoarele).

15 — Tribunalul adaugă că, în cadrul unei acțiuni introduse în temeiul articolului 230 CE, instanța comunitară nu este competentă să controleze legalitatea, prin raportare la dreptul național, a unui act adoptat de către o autoritate națională. În această privință, se face trimitere, prin analogie, printre altele, la hotărârea din 3 decembrie 1992, Oleificio Borelli/Comisia (C-97/91, Rec., p. I-6313, punctul 9).

nei care a remis Comisiei documentul nu a fost dezvăluită, iar autorul documentului și împrejurările în care a fost întocmit nu sunt, nici acestea, cunoscute.

42. Invocând jurisprudența din cauzele Tordeur și alții [16], Vela și Tecnagrind/Comisia și Met-Trans și Sagpol [17], recurenta susține că Tribunalul ar fi trebuit să declare acest înscris inadmisibil.

43. În continuare, recurenta subliniază că, pentru ca un înscris anonim să fie admisibil ca mijloc de probă, ar fi trebuit să se examineze pertinența și credibilitatea sa. Chiar și în acest caz, un astfel de înscris ar fi putut determina cel mult inițierea unei investigații, dar nu ar putea fi folosit ca element de probă a încălcării incriminate a normelor de concurență din tratat.

44. În această privință, Dalmine subliniază că hotărârea atacată este contradictorie, în măsura în care Tribunalul afirmă, pe de o parte, că argumentele prezentate de Dalmine puteau fi pertinente pentru aprecierea credibilității înscrisului, dar omite, pe de altă parte, să facă o astfel de apreciere pe fond.

16 — Hotărârea din 3 octombrie 1985 (232/84, Rec., p. 3223).

17 — Citate la nota de subsol 13.

45. În sfârșit, Tribunalul ar fi trebuit să verifice dacă existau efectiv motive care au obligat Comisia să nu dezvăluie identitatea informatorului său.

46. În ceea ce privește a doua critică, recurenta arată, în primul rând, că trebuia să fi fost informată de către Comisie, cât mai curând posibil, despre faptul că aceasta se afla în posesia respectivelor procese-verbale. O astfel de omisiune ar constitui o încălcare a principiului dreptului la un proces echitabil, astfel cum este consacrat la articolul 6 alineatul 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO") și cum a fost dezvoltat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

47. În al doilea rând, recurenta arată că, desigur, Tribunalul s-a pronunțat asupra problemei dacă procesele-verbale intraseră în mod legal în posesia Comisiei, dar a omis să răspundă la problema principală, dacă astfel de documente puteau fi folosite de Comisie în cadrul propriei sale investigații. Aceasta apreciază că documentele puteau fi folosite de Comisie numai ca indicii, nu și ca

probe ale existenței unei încălcări pe care ar fi comis-o Dalmine [18]. În această privință, recurenta mai subliniază că documentele respective nu erau decât provizorii, iar credibilitatea lor încă nu fusese constatată în cadrul procesului penal în vederea căruia fuseseră întocmite.

3. Argumentele Comisiei

48. În ceea ce privește prima critică, Comisia contestă faptul că Tribunalul ar fi trebuit să declare inadmisibil înscrisul „cheie de repartizare". Această afirmație a recurentei nu este deloc susținută prin jurisprudența la care aceasta face referire.

49. În acest caz, de la punctul 29 din hotărârea Met-Trans și Sagpol [19] nu s-ar putea deduce niciun argument în favoarea afirmației că mijloacele de probă care sunt inadmisibile în dreptul procesual al statelor membre nu pot fi declarate admisibile la nivelul Comunității. Chiar dacă această afirmație ar fi exactă, *quod non*, „procedura similară" care trebuie luată în considerare pentru aprecierea admisibilității mijloacelor de probă în procedurile inițiate de către Comisie în domeniul concurenței nu trebuie să se refere la dreptul procesual penal al unui singur stat membru, ci cel puțin la dreptul penal formal și material din *diferite* state membre.

50. Ca răspuns la afirmația conform căreia, înainte de a declara admisibil și utilizabil înscrisul „cheie de repartizare", Tribunalul ar fi trebuit cel puțin să examineze argumentele recurentei referitoare la credibilitatea acestuia, Comisia răspunde că recurenta nu a invocat deloc aceste argumente în cadrul procedurii în primă instanță. Astfel, recurenta nu poate acuza Tribunalul că nu a examinat credibilitatea acestui document.

51. În legătură cu acest aspect, Comisia subliniază încă o dată, în mod superfluu, că, în cadrul celor două proceduri paralele în primă instanță, credibilitatea înscrisului „cheie de repartizare" a fost pusă în discuție în mod expres [20].

18 — În această privință, recurenta invocă prin analogie hotărârea Băncile spaniole (citată la nota de subsol 14). Ar rezulta din aceasta principiul conform căruia o autoritate care se află în posesia unor date nu le poate utiliza în alte scopuri decât acela pentru care le-a colectat. Dacă au fost comunicate altor autorități, acestea nu le pot utiliza decât ca informații susceptibile de a fi luate în considerare la adoptarea deciziei de a iniția sau nu o procedură de investigație. Aceste date trebuie totuși să rămână în sfera autorităților naționale. Acestea nu le pot utiliza, așadar, ca probe (punctele 37, 39, 42 și 53 din hotărârea citată anterior).

19 — Este vorba, mai precis, despre fragmentul: „[că], în lipsa unei reglementări comunitare a noțiunii de probă, toate mijloacele de probă admise de dreptul procesual din statele membre în proceduri similare sunt, în principiu, admisibile".

20 — Hotărârea din 8 iulie 2004, Mannesmannröhren-Werke/Comisia (T-44/00, Rec., p. II-2223, punctul 94), și hotărârea JFE Engineering și alții/Comisia (T-67/00, T-68/00, T-71/00 și T-78/00, Rec., p. II-2501, punctul 274).

52. În această privință, Tribunalul a constatat că „credibilitatea acestui înscris este incontestabil redusă prin faptul că împrejurările în care a fost redactat sunt în mare parte necunoscute și că afirmațiile Comisiei în această privință nu pot fi verificate" [21]. Cu toate acestea, „înscrisul «cheie de repartizare» păstrează o anumită valoare probatorie pentru a confirma, în cadrul unei serii de indicii concordante reținute de Comisie, anumite afirmații esențiale care figurează în afirmațiile domnului Verluca în privința existenței unui acord de împărțire a piețelor care afectează tuburile OCTG fără sudură" [22].

53. În ceea ce privește argumentul recurentei că în mod greșit Tribunalul a omis să verifice dacă existau efectiv motive care să oblige Comisia să nu dezvăluie identitatea informatorului, Comisia arată că acest argument a fost deja respins în hotărârea Adams/Comisia [23].

54. În ceea ce privește a doua critică, Comisia formulează observația că afirmația potrivit căreia ar fi trebuit să o informeze pe recurentă de îndată ce a intrat în posesia proceselor-verbale respective este lipsită de orice temei juridic. Un astfel de temei nu poate fi dedus nici din CEDO, nici din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

55. În plus, în conformitate cu reglementările comunitare în vigoare, recurenta are dreptul de acces la dosar începând din momentul trimiterii comunicării privind obiecțiunile sau imediat după acest moment. Aceasta asigură o garanție suficientă a dreptului la apărare. Recurenta nu a reușit să dovedească din ce cauză faptul că ar fi luat cunoștință de procesele-verbale nu i-ar fi adus atingere dreptului la apărare înainte de comunicarea privind obiecțiunile, ci numai în momentul acestei comunicări.

56. În ceea ce privește a doua afirmație a recurentei, Comisia își menține susținerea că, din moment ce poate colecta toate informațiile necesare de la guvernele și de la autoritățile competente ale statelor membre, în temeiul articolului 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17, poate, de asemenea, să utilizeze aceste informații.

57. În plus, Tribunalul a afirmat în mod întemeiat că nici el, nici Comisia nu au competența să controleze legalitatea provenienței unor astfel de informații în lumina dreptului procesual național pertinent [24]. Această apreciere rămâne în sarcina instanței naționale competente.

21 — Hotărârea JFE Engineering și alții/Comisia (citată anterior, punctul 274).

22 — Ibidem, punctul 288.

23 — Hotărârea din 7 noiembrie 1985, Adams/Comisia (145/83, Rec., p. 3539, punctul 35).

24 — Punctul 86 din hotărârea atacată.

58. Or, după cum arată Tribunalul [25], recurenta nu a invocat, în primă instanță, niciun argument din care să rezulte că o instanță italiană competentă ar fi fost sesizată în legătură cu legalitatea transmiterii și utilizării, la nivel comunitar, a respectivelor procese-verbale.

4. Apreciere

59. În ceea ce privește prima critică din cadrul acestui motiv, este suficientă trimiterea la concluziile noastre în cauza Salzgitter Mannesmann (fostă Mannesmannröhren-Werke)/Comisia [26].

60. La punctele 50-70 din aceste concluzii, am analizat și am respins argumente analoage, deși dezvoltate într-un mod mai complex, ale recurentei din această cauză împotriva admisibilității înscrisului „cheie de repartizare".

61. În opinia noastră, raționamentul pe care l-am urmat la momentul respectiv este în întregime aplicabil argumentelor pe care le-a invocat Dalmine în susținerea primei sale critici.

62. Nu este necesar nici ca a doua critică din cadrul acestui motiv să ne rețină prea mult timp atenția.

63. După cum a apreciat și Tribunalul la punctul 83 din hotărârea atacată, nu putem găsi în dreptul comunitar relevant niciun element de legătură în favoarea primului argument al recurentei, în sensul că aceasta ar fi trebuit să fie informată de către Comisie de îndată ce a intrat în posesia respectivelor procese-verbale.

64. În opinia noastră, nu există motive nici ca, prin principiul dreptului la un proces echitabil, să se înțeleagă că acesta ar include și obligația Comisiei pe care recurenta o are în vedere. Dacă, în calitate de autoritate competentă, Comisia ar fi obligată să comunice, în prima etapă a investigației, informații susceptibile să dea naștere unei prezumții de încălcare a normelor de concurență din tratat autorilor prezumați ai acestei încălcări, o astfel de obligație ar fi de natură să compromită grav, dacă nu chiar să facă imposibilă continuarea și finalizarea investigației.

65. Întreprinderile în cauză ar putea, în acest caz, încă din etapa inițială a investigației, să ia măsurile care se impun pentru a împiedica

25 — Punctul 87 din hotărârea atacată.

26 — C-411/04 P, pendinte pe rolul Curții.

strângerea altor mijloace de probă de către Comisie [27].

66. Al doilea argument este puțin mai complex.

67. În esență, recurenta susține că, atunci când Tribunalul a examinat dacă procesele-verbale respective erau admisibile și puteau fi utilizate ca probe, acesta nu ar fi trebuit să se limiteze la a stabili care era legislația aplicabilă și care era instanța competentă să aprecieze legalitatea comunicării către Comisie a acestui material, întocmit în cadrul unei cercetări penale naționale, și legalitatea utilizării sale ca probă a pretinsei încălcări.

68. Tribunalul ar fi trebuit să își pună și întrebarea dacă materialul, obținut de Comisie de la autoritățile naționale și în privința căruia poate exista prezumția că nu a fost comunicat în mod corect, este admisibil ca atare și poate fi utilizat ca probă.

69. În legătură cu aceasta, recurenta face referire la hotărârea Băncile spaniole, citată deja de mai multe ori, și pretinde, prin analogie, că informațiile obținute de Comisie de la autoritățile naționale nu pot fi utilizate decât la nivel intern și ca indicii ale unei posibile încălcări, după cum, în conformitate cu această hotărâre, este și cazul informațiilor comunicate de Comisie autorităților naționale.

70. În opinia noastră, acest raționament ingenios nu poate fi încununat de succes, întrucât nu respectă faptul că hotărârea citată anterior a Curții se bazează pe o analiză sistematică a competențelor Comisiei de a colecta informații, pe întinderea acestor competențe și pe interesele persoanelor în cauză, pe care Comisia trebuie să le respecte în exercitarea competențelor sale. Curtea a concluzionat, pe această bază, că utilizarea informațiilor comunicate autorităților naționale de către Comisie poate fi însoțită de anumite restricții.

71. Or, numai instanța națională, pe baza dreptului național aplicabil, poate răspunde întrebării dacă o autoritate națională poate furniza informații Comisiei, ce restricții și condiții trebuie să însoțească utilizarea acestui material de către Comisie și dacă poate fi făcut public, astfel cum în mod întemeiat a arătat Tribunalul la punctul 86 din hotărârea atacată.

72. Rezultă de aici că dacă, în temeiul articolului 11 alineatul (1) din Regulamentul nr. 17, Comisia solicită informații autorităților naționale, aceasta poate porni de la ideea

27 — Tribunalul face referire și la acest aspect la punctul 83 ultima frază din hotărârea atacată.

că va putea, dacă este posibil și necesar, să utilizeze aceste informații ca probe, din moment ce autoritatea națională nu a prevăzut pentru utilizarea acestor informații restricții și condiții având la bază dreptul național. Aceste informații sunt, așadar, admisibile, fără a aduce atingere restricțiilor și condițiilor formulate de autoritățile naționale competente, și pot fi utilizate ca probe.

73. Acest rezultat nu este în contradicție cu dreptul pârâtului la un proces echitabil. Acesta are în continuare de două ori posibilitatea de a dovedi, atât în fața Comisiei, cât și în fața Tribunalului, că informația a fost furnizată în mod greșit prin raportare la dreptul național sau că, în mod greșit, utilizarea acesteia nu a fost însoțită de condiții și restricții precise.

74. Cu toate acestea, un astfel de raționament va trebui să se întemeieze pe demersuri anterioare în fața instanței naționale competente pentru interpretarea dreptului național aplicabil, precum și pe jurisprudența acesteia.

75. Așadar, nu este suficientă numai invocarea dreptului național pentru a se putea susține inadmisibilitatea ca probă a informației naționale respective. Într-adevăr, fie aceasta ar echivala cu inadmisibilitatea automată a probei în discuție, fie ar pune instanța comunitară în situația de a face o apreciere pentru care nu este competentă.

76. Întrucât nu rezultă din dosarul judecății în primă instanță a prezentei cauze că recurenta a făcut vreun demers la instanța națională competentă pentru ca aceasta să controleze legalitatea comunicării respectivelor procese-verbale și a utilizării acestora de către Comisie și nici că nu există elemente specifice din care ar putea rezulta că această utilizare este contrară dreptului italian aplicabil, Tribunalul a putut să constate că aceste procese-verbale erau admisibile și puteau fi utilizate ca probe ale unei încălcări săvârșite de Dalmine.

77. Așadar, a doua critică din cadrul acestui motiv trebuie, de asemenea, să fie respinsă ca neîntemeiată.

C — Al treilea motiv: încălcarea articolului 81 CE prin introducerea în decizie a unor motive care nu au legătură cu obiecțiunile comunicate recurentei

1. Context și raționamentul Tribunalului

78. În primă instanță, recurenta a criticat faptul că decizia menționează anumite fapte care, evident, nu au nicio legătură cu

încălcările constatate, dar care îi pot cauza totuși un prejudiciu, cum ar fi constatările în domeniul normelor de concurență referitoare la piețele necomunitare și în cel al stabilirii prețurilor [28], care nu au nicio legătură cu încălcările constatate la articolele 1 și 2 din decizie.

79. La punctul 134 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat că „nu există nicio normă de drept care să permită destinatarului unei decizii să conteste, în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 230 CE, anumite motive ale acesteia, cu excepția cazului în care aceste motive produc efecte juridice obligatorii de natură să îi afecteze interesele [29]. În principiu, motivele unei decizii nu sunt de natură să producă asemenea efecte. În speță, reclamanta nu a dovedit în ce fel motivele atacate sunt de natură să producă efecte care îi pot modifica situația juridică".

2. Criticile recurentei

80. În susținerea acestui motiv, recurenta formulează, în esență, o singură critică, și anume că, în mod greșit, la punctul 134 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a respectat articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17. În conformitate cu această dispoziție, Comisia ar fi putut și ar fi trebuit să se limiteze la reproducerea părților importante ale deciziei, ținând seama de interesul legitim al întreprinderilor ca secretele lor de afaceri să nu fie divulgate.

3. Argumentele Comisiei

81. În opinia Comisiei, Tribunalul a constatat în mod corect, pe de o parte, că destinatarul unei decizii nu poate să conteste unele dintre motivele acesteia, în cadrul unei acțiuni în anulare, dacă acestea nu produc efecte juridice obligatorii de natură să îi afecteze interesele și, pe de altă parte, că Dalmine nu a demonstrat în ce mod motivele atacate sunt de natură să producă efecte care îi pot modifica situația juridică.

4. Apreciere

82. Acest motiv nu poate fi încununat de succes. Dacă recurenta se opune reproducerii anumitor elemente de fapt în decizie, pe care le apreciază ca nefiind credibile pentru constatarea încălcării de către Comisie,

28 — În această privință, recurenta face referire la punctele 54-61, 70-77, 121 și 122 din decizie.

29 — Tribunalul face trimitere aici la hotărârea sa din 22 martie 2000, Coca-Cola/Comisia (T-125/97 și T-127/97, Rec., p. II-1733, punctele 77 și 80-85).

aceasta nu o poate contesta, după cum în mod corect a constatat Tribunalul, în cadrul unei acțiuni având ca obiect anularea deciziei de constatare a încălcării.

D — *Al patrulea motiv: eroare de drept, aprecierea eronată a faptelor și lipsa motivării în ceea ce privește încălcarea menționată la articolul 1 din decizie*

— Al cincilea motiv: încălcarea legii, aprecierea eronată a probelor și lipsa motivării în ceea ce privește efectele încălcării asupra schimburilor între statele membre

83. Dacă recurenta apreciază că divulgarea acestor elemente de fapt îi aduce un prejudiciu, deoarece secretele sale de afaceri, care trebuie protejate, sunt astfel divulgate sau deoarece ar deveni astfel vulnerabilă la acțiuni în despăgubiri introduse de terți, poate solicita Comisiei să țină seama de acest aspect la publicarea deciziei în Jurnalul Oficial [30].

1. Context și raționamentul Tribunalului

85. În cadrul judecății în primă instanță, Dalmine a contestat articolul 1 din decizia Comisiei invocând două motive:

84. Totuși, dacă ar aprecia că decizia, astfel cum a fost publicată, îi aduce un prejudiciu, recurenta poate, în temeiul acestui motiv, să sesizeze Curtea cu o cerere de despăgubiri în sensul articolului 288 al doilea paragraf CE, din moment ce, pe de altă parte, îndeplinește condițiile de introducere a unei astfel de acțiuni. Nu este necesar să ne oprim mai mult asupra acestui punct în cadrul aprecierii acestui motiv în prezentul recurs.

— decizia nu respectă obligația de motivare prevăzută la articolul 253 CE și este viciată datorită unei aplicări incorecte a articolului 81 CE; mai precis, Comisia nu a realizat o analiză aprofundată a pieței relevante și nu era, așadar, în măsură să aprecieze dacă erau îndeplinite condițiile de aplicare a articolului 81 alineatul (1) CE, astfel încât a încălcat această dispoziție (punctul 137 din hotărârea atacată);

30 — Comisia subliniază și faptul că recurenta nu a introdus o acțiune împotriva deciziei sale de a publica versiunea neconfidențială a deciziei.

— participarea sa la încălcarea menționată la articolul 1 din decizie nu a avut un efect semnificativ asupra concurenței, în special din cauza poziției sale modeste pe piața italiană a tuburilor OCTG standard și a țevilor de transport „proiect" și din cauza comportamentului său indisciplinat în privința respectării normelor de concurență (punctul 159 din hotărârea atacată).

86. Primul motiv citat este expus anterior în trei afirmații, la punctele 138-141 din hotărârea atacată:

— Comisia a omis să indice date specifice referitoare la tuburile OCTG standard și la țevile de transport „proiect"; aceasta și-a întemeiat analiza de piață pe o gamă de produse mult mai vastă. Din acest motiv, tabelul care figurează la punctul 68 din motivele deciziei oferă o descriere complet falsă a situației de pe piața italiană a tuburilor OCTG standard. Analiza pieței relevante realizată de Comisie nu este, așadar, valabilă (punctele 138 și 139 din hotărârea atacată);

— deși este adevărat că Dalmine beneficiază de o poziție importantă pe piața italiană a țevilor de transport „proiect", aceste țevi nu reprezintă decât un mic procent din țevile de transport vândute pe piața italiană (punctul 141 din hotărârea atacată).

87. Tribunalul a examinat în mod exhaustiv aceste argumente la punctele 145-158.

88. Tribunalul analizează primul argument la punctele 145-151 din hotărârea atacată. După rezumarea succesivă, la punctele 145 și 146, a jurisprudenței relevante privind cerințele pe care trebuie să le îndeplinească motivarea și cele referitoare la criticile îndreptate împotriva motivelor neesențiale, acesta reiterează, la punctul 147, jurisprudența constantă potrivit căreia nu este necesar să se demonstreze existența unui efect prejudiciabil asupra concurenței pentru a se stabili existența unei încălcări a articolului 81 CE, din moment ce a fost stabilită existența unui acord sau a unei practici concertate având ca obiect restrângerea concurenței.

89. În continuare, Tribunalul arată, la punctul 148, care este elementul central al raționamentului său: „în speță, Comisia s-a întemeiat, în principal, pe obiectul anticoncurențial al acordului de împărțire a pieței, inclusiv a pieței germană, a Regatului Unit și italiană, pentru a constata existența

încălcării și invocă elemente de probă constând în înscrisuri (a se vedea în special considerentele 62-67 din decizia atacată, precum și hotărârea JFE Engineering și alții/Comisia, punctul 111 de mai sus, punctele 173-337)" [31].

90. La punctele 149 și 151 din hotărârea atacată, Tribunalul formulează succesiv următoarele concluzii:

— la punctul 68 din motivele deciziei, referitor la efectele respectivului acord, acesta indică un motiv alternativ al existenței încălcării, astfel încât, în sens strict, acest aspect este neesențial în economia generală a motivării deciziei. Chiar presupunând că Dalmine ar putea stabili caracterul insuficient al acestei motivări alternative, acest aspect nu i-ar fi util, întrucât obiectul anticoncurențial al acordului a fost deja demonstrat în speță;

— dat fiind faptul că nu există o obligație a Comisiei de a demonstra existența unui efect prejudiciabil asupra concurenței pentru a se stabili existența unei încălcări a articolului 81 CE, din moment ce a stabilit existența unui acord având ca obiect restrângerea concurenței, argumentele întreprinderii Dalmine referitoare la efectele acordului nu sunt pertinente.

91. Tribunalul a analizat al doilea argument la punctele 152-155 din hotărârea atacată:

— pentru a determina obiectul acordului, Comisia s-a întemeiat pe o serie de probe *a căror pertinență nu a fost contestată de Dalmine* [32], și anume declarațiile domnului Verluca, iar nu pe singurul element a cărui valoare probantă este criticată de Dalmine. Chiar presupunând că ar fi întemeiate, aceste critici nu ar putea conduce, singure, la anularea deciziei atacate (punctul 152);

— în plus, depoziția domnului Biasizzo este confirmată de alte depoziții ale colegilor săi; în plus, în speță este cert faptul că domnul Biasizzo a fost responsabil de vânzări pentru produsele menționate în decizie (punctele 153 și 154);

31 — Tribunalul face trimitere aici la hotărârea sa din aceeași dată (8 iulie 2004, citată la nota de subsol 20), în care a trebuit să examineze în detaliu valoarea probantă a elementelor de probă constând în înscrisuri menționate la punctele 62-67 din motivele deciziei.

32 — Sublinierea noastră.

— depoziția domnului Biasizzo prezintă, așadar, încredere, în măsura în care susține declarațiile domnului Verluca în ceea ce privește existența acordului de împărțire a piețelor interne (punctul 155).

92. Tribunalul a respins cel de al treilea argument, conform căruia acordul de împărțire a piețelor nu a avut nicio influență asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, constatând numai că un acord de împărțire a piețelor din Comunitate, astfel cum este cel din speță, are în mod necesar ca efect potențial – care s-ar concretiza dacă acordul ar fi pus în aplicare – reducerea volumului schimburilor intracomunitare [33] (punctele 156 și 157 din hotărârea atacată).

93. Tribunalul a respins al doilea motiv invocat în primă instanță cu următoarele două argumente:

— Comisia a luat în considerare obiectul anticoncurențial al acordului de împărțire a piețelor la care a participat Dalmine, astfel încât eventuala lipsă a probelor efectelor anticoncurențiale ale comportamentului individual al întreprinderii Dalmine nu are nicio influență asupra constatării existenței încălcării reținute în sarcina acesteia la articolul 1 din decizie [34] (punctul 161 din hotărârea atacată);

— în ceea ce privește faptul că Dalmine susține că, în practică, și-a păstrat libertatea de acțiune, Tribunalul amintește că, potrivit unei jurisprudențe constante [35], din moment ce o întreprindere participă la reuniuni între întreprinderi având un obiect anticoncurențial și nu se distanțează în mod public de conținutul acestora, dând astfel de înțeles celorlalți participanți că participă la înțelegerea care rezultă din respectivele întâlniri și că se va conforma acestei înțelegeri, se poate considera că aceasta participă la înțelegerea respectivă (punctul 162 din hotărârea atacată).

2. Criticile recurentei

94. Recurenta invocă două critici în susținerea celui de al patrulea motiv.

33 — Tribunalul face trimitere aici la hotărârea sa din 28 februarie 2002, Atlantic Container Line și alții/Comisia (T-395/94, Rec., p. II-875, punctele 79 și 90), și la hotărârea Curții din 25 octombrie 2001, Ambulanz Glöckner (C-475/99, Rec., p. I-8089, punctul 48).

34 — Printre altele, Comisia face trimitere, în această privință, la hotărârea Ciment (citată la nota de subsol 9, punctele 1084-1088).

35 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 17 decembrie 1991, Hercules Chemicals/Comisia (T-7/89, Rec., p. II-1711, punctul 232), hotărârea din 10 martie 1992, Solvay/Comisia (T-12/89, Rec., p. II-907, punctul 98), hotărârea din 6 aprilie 1995, Tréfileurope/Comisia (T-141/89, Rec., p. II-791, punctele 85 și 86), și hotărârea Ciment (citată la nota de subsol 9, punctul 1353).

95. În cadrul primei critici, pe care o expune în mod detaliat, recurenta reproșează Tribunalului o relatare incorectă a faptelor, precum și lipsa motivării în ceea ce privește existența încălcării menționate la articolul 1 din decizie.

96. În opinia acesteia, prin anumite argumente prezentate în primă instanță s-ar urmări în principal – contrar aprecierii Tribunalului – să se conteste faptul că pretinsul acord a avut efecte sensibile pe piața produselor în cauză și, în special, să se demonstreze că nu se susține teza existenței înseși a acestui acord de împărțire a pieței sau ca, cel puțin, aceasta să fie pusă în mod serios în discuție.

97. Tribunalul ar fi comis o dublă eroare reținând, în fragmentele citate anterior din hotărârea atacată, fără a mai adăuga nimic și fără a analiza elementele de probă constând în înscrisuri citate la punctele 53, 54 și 62-67 din decizie, că existența acordului de împărțire a pieței era dovedită și considerându-se astfel exonerat de necesitatea de a analiza rapoartele de piață, din care s-ar putea deduce, eventual, existența unui astfel de acord.

98. Tribunalul ar fi trebuit să vadă în argumentele formulate de aceasta în primă instanță un motiv întemeiat pentru a examina dacă toate elementele de probă citate explicit în decizie dovedesc îndeajuns existența unui acord de împărțire a pieței comunitare.

99. Recurenta enumeră succesiv elementele de probă pe care, în mod greșit, Tribunalul ar fi omis să le analizeze:

— declarația domnului Verluca (decizie, punctul 53);

— interviul BSC (decizie, punctul 62);

— răspunsul British Steel din 31 octombrie 1997 la solicitarea de informații adresată de Comisie (decizie, punctul 54);

— declarația domnului Biasizzo în fața procurorului din Bergamo (decizie, punctele 54 și 64);

— declarația domnului Becher (decizie, punctul 63);

— răspunsul scris al Dalmine din 4 aprilie 1997 la solicitarea de informații adresată de Comisie la 13 februarie 1997 (decizie, punctul 65).

100. În opinia acesteia, o analiză mai aprofundată a tuturor acestor elemente de probă ar fi trebuit să conducă la concluzia că este imposibil să se stabilească pe baza acestor probe existența acordului de împărțire a pieței menționat la articolul 1 din decizie.

101. Prin cea de a doua critică, recurenta arată că analiza pieței produselor în cauză din Comunitate, pe care Tribunalul a omis să o efectueze, ar fi trebuit să conducă la concluzia că nu a putut exista un acord de împărțire a pieței interne în Comunitate.

102. Or, existența unui acord de împărțire a pieței interne ar fi putut fi, eventual, dedusă din datele prezentate de recurentă în această privință, care contrazic tabelul care figurează la punctul 68 din motivele deciziei, în ceea ce privește țevile de transport „proiect", dar în niciun caz în ceea ce privește tuburile OCTG standard.

103. Din cele de mai sus trebuie să se deducă faptul că, și în ipoteza în care ar fi existat un acord de orice natură între producătorii europeni și cei japonezi, și chiar în ipoteza în care un astfel de acord ar fi avut ca obiect piața comunitară, acesta nu a fost pus în aplicare și, în orice caz, nu a avut nicio influență asupra fluctuațiilor pieței.

104. În continuare, recurenta susține că articolul 81 CE nu trebuie interpretat și aplicat în sensul că efectele concrete ale unui acord interzis sunt asimilate obiectivelor respectivului acord, chiar dacă acestea nu se concretizează și, așadar, nu au putut avea nicio influență. O asimilare a obiectului cu efectele unui pretins acord ar putea conduce la o sancțiune disproporționată în toate cazurile în care acorduri care urmăresc restrângerea concurenței nu sunt aplicate și, în orice caz, nu au avut efecte semnificative.

105. Recurenta pune concluzii, pe baza celor două critici, în sensul anulării punctelor 145-155, 161 și 162 din hotărârea atacată, cu toate consecințele care rezultă de aici în ceea ce privește decizia și amenda ce i-a fost aplicată.

106. Cel de al cincilea motiv cuprinde o critică unică, mai precis, întrucât Comisia nu a dovedit existența unui acord de împărțire a pieței în decizia sa, iar Tribunalul nu a constatat-o în hotărârea atacată, afirmația Tribunalului potrivit căreia un astfel de acord ar fi avut în mod automat o influență asupra schimburilor dintre state nu mai poate fi susținută.

107. Chiar dacă s-ar fi demonstrat existența unui astfel de acord – *quod non* –, Tribunalul ar fi trebuit să verifice dacă acesta a avut într-adevăr efecte asupra schimburilor dintre

state, cu atât mai mult cu cât, după cum a afirmat însuși Tribunalul, aceste efecte actuale sau potențiale nu pot fi nesemnificative.

108. Dat fiind faptul că în decizie nu se demonstrează existența unor astfel de efecte care nu sunt nesemnificative, Tribunalul nu ar fi putut să concluzioneze că sunt îndeplinite condițiile de aplicare a articolului 81 alineatul (1) CE.

3. Argumentele Comisiei

109. Comisia contestă prima critică din cadrul celui de al patrulea motiv argumentând că, în primă instanță, Dalmine nu a invocat critici referitoare la elementele de probă constând în înscrisuri folosite de Comisie pentru a demonstra, la punctele 53, 54 și 62-67 din motivele deciziei, existența unui acord de împărțire a piețelor.

110. În loc să procedeze astfel, aceasta și-a orientat criticile în principal spre pretinsa inadmisibilitate și pretinsa lipsă de credibilitate a anumitor elemente de probă, în special înscrisul „cheie de repartizare" și declarațiile domnului Biasizzo. În continuare, în primă instanță, aceasta s-a străduit să demonstreze că Comisia nu era în măsură:

— să aprecieze în mod corect efectele acordului între producători în ceea ce privește concurența, nici gravitatea încălcării sau rolul diferiților participanți la punerea acestuia în aplicare;

— să verifice dacă acordul a avut vreun efect anticoncurențial, dacă fusese respectat în realitate și dacă era susceptibil să restrângă sau să denatureze concurența;

— să își dea seama de faptul că poziția întreprinderii Dalmine pe piață nu era semnificativă, că rolul pe care l-a avut în cadrul acordului era limitat și că avantajele de care putea beneficia erau neglijabile.

111. Nici cererea introductivă și nici replica din primă instanță nu ar cuprinde vreun argument prin care Dalmine să încerce să conteste valoarea probatorie sau credibilitatea elementelor de probă pe care acum le supune pentru prima oară atenției instanței.

112. Prin urmare, recurenta nu poate susține că, în hotărârea atacată, s-a făcut o apreciere eronată a respectivelor elemente de probă, deoarece nu a solicitat niciodată Tribunalului să se pronunțe cu privire la aceste aspecte.

113. Comisia apreciază astfel, pe baza jurisprudenței constante a Curții [36] potrivit căreia părțile nu pot invoca în cadrul unei căi de atac motive pe care nu le-au invocat în primă instanță, că această critică nu poate fi primită decât în măsura în care ar privi declarațiile domnului Biasizzo.

114. Or, în lumina constatărilor Tribunalului cuprinse la finalul punctului 152, și anume că „presupunând chiar că aceste critici sunt întemeiate, numai ele însele nu ar putea conduce la anularea deciziei atacate", argumentele pe care le formulează recurenta împotriva fragmentelor din hotărârea atacată care privesc aceste declarații nu pot fi încununate de succes.

115. În opinia Comisiei, nici cea de a doua critică formulată în susținerea acestui motiv nu poate fi primită, având în vedere jurisprudența constantă și repetată a Curții și a Tribunalului [37] potrivit căreia luarea în considerare a efectelor concrete ale unui acord (interzis) este inutilă atunci când se dovedește că acesta urmărește să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurența.

116. În ceea ce privește cel de al cincilea motiv al recurentei, Comisia arată că aceasta nu a contestat niciodată la Tribunal faptul că înțelegerea urmărea împărțirea pieței naționale. Astfel, Tribunalul și-ar fi întemeiat în mod corect aprecierea pe jurisprudența potrivit căreia, pentru aplicarea articolului 81 alineatul (1) CE, nu este necesar să se dovedească existența efectivă a unui prejudiciu adus schimburilor intracomunitare, întrucât este suficient să se demonstreze că un acord este eventual susceptibil de a produce un astfel de efect [38].

4. Apreciere

117. Cea mai substanțială parte a primei critici formulate în susținerea celui de al patrulea motiv trebuie respinsă ca vădit inadmisibilă. Nu se justifică o apreciere pe fond decât în măsura în care aceasta se referă la punctele 152-155 din hotărârea atacată, în care Tribunalul a respins criticile formulate de Dalmine împotriva declarațiilor domnului Biasizzo.

118. În opinia noastră, această concluzie decurge în mod incontestabil din verificarea constatării de fapt pe care Tribunalul a

36 — Comisia face trimitere aici la hotărârea din 1 iunie 1994, Comisia/Brazzelli Lualdi și alții (C-136/92 P, Rec., p. I-1981, punctul 59), și la hotărârea din 1 iulie 1999, Alexopolou/Comisia (C-155/98 P, Rec., p. I-4069, punctele 40 și 41).

37 — Comisia face trimitere aici, printre altele, la hotărârea din 27 ianuarie 1987, Verband der Sachversicherer/Comisia (45/85, Rec., p. 405, punctul 39), la hotărârea din 10 martie 1992, Montedipe/Comisia (T-14/89, Rec., p. II-1155, punctul 265), și la hotărârea din 15 septembrie 1998, European Night Services și alții/Comisia (T-374/94, T-375/94, T-384/94 și T-388/94, Rec., p. II-3141, punctul 136).

38 — Pe lângă hotărârile citate în hotărârea atacată, Comisia menționează, printre altele, și hotărârea din 1 februarie 1978, Miller/Comisia (19/77, Rec., p. 131), și hotărârea din 21 ianuarie 1999, Bagnasco și alții (C-215/96 și C-216/96, Rec., p. I-135, punctul 48).

formulat-o în a doua frază de la punctul 152 din hotărârea atacată: „Este suficient să se constate, în această privință că, în decizia [în litigiu], Comisia s-a întemeiat pe o serie de probe referitoare la obiectul acordului incriminat *a căror pertinență nu a fost contestată de Dalmine* [39], în special pe declarațiile succinte, dar explicite, ale domnului Verluca, iar nu pe singurul element a cărui valoare probatorie este criticată de Dalmine".

119. Or, având în vedere actele de procedură depuse în primă instanță, este incontestabil faptul că Dalmine nu a negat în fața primei instanțe existența acordului menționat la articolul 1 din decizia Comisiei, dar a susținut că acest acord nu avea ca obiect piețele interne comunitare și, astfel, nu intra sub incidența interdicției prevăzute la articolul 81 alineatul (1) CE.

120. Pentru a susține această afirmație, Dalmine a invocat două motive în cadrul procedurii scrise în primă instanță:

a) motivarea insuficientă și contradictorie și încălcarea articolului 81 CE în ceea ce privește analiza de piață și comportamentul pe piață al întreprinderilor în cauză, în special rolul avut de Dalmine în această privință, precum și în cursul evaluării caracterului restrictiv al acordului care fusese încheiat în cadrul clubului Europa-Japonia [40];

b) rolul lipsit de importanță avut de Dalmine în cadrul acordurilor între producători [41].

121. În expunerea exhaustivă prin care este susținut primul motiv în cererea introductivă din primă instanță, Dalmine critică în primul rând modul lipsit de acuratețe, în opinia acesteia, în care Comisia a definit piața relevantă, astfel cum rezultă din tabelul care figurează la punctul 68 din motivele deciziei și din tabelul cuprins în anexa I la această decizie. În mod greșit Comisia nu ar fi făcut diferența între tuburile OCTG standard și tuburile OCTG în general, nici între țevile de transport „proiect" și țevile de transport în general [42]. În continuare, Dalmine examinează mai amănunțit piața italiană și poziția pe care o ocupă în cadrul acesteia și constată că nu s-a realizat de către Comisie o analiză corectă a comportamentului de fapt al întreprinderilor pe piețele specifice ale tuburilor OCTG standard și ale țevilor de transport „proiect" [43]. Aceasta contestă în con-

39 — Sublinierea noastră.

40 — Punctele 104-121 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 36-51 din replica din primă instanță.

41 — Punctele 122-131 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 52-57 din replica din primă instanță.

42 — Punctele 105-112 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 37-42 din replica din primă instanță.

43 — Punctele 113-116 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 45-49 din replica din primă instanță.

tinuare credibilitatea declarațiilor domnului Biasizzo [44]. În sfârșit, aceasta subliniază de asemenea că, în interiorul pieței comune, a pus în circulație anumite cantități de țevi de transport „proiect" în afara Italiei, dar Comisia a omis să examineze îndeajuns raporturile de concurență între țevile sudate și cele fără sudură [45].

122. Argumentele prezentate în susținerea acestui ultim motiv citat se referă succesiv la poziția întreprinderii Dalmine pe piețele relevante, din care rezultă că nu a putut opera ca lider de piață, element de care în mod greșit nu s-a ținut seama în decizie [46]. În continuare, în comportamentul său pe piață, Dalmine nu ar fi respectat întocmai acordurile încheiate, care, de altfel, nu erau de fapt foarte coercitive și aveau consecințe limitate în practică. În plus, acordurile nu erau însoțite de un mecanism de sancțiuni [47]. În sfârșit, având în vedere evoluția prețurilor, acordurile nu au produs niciun prejudiciu consumatorilor și au avut o importanță redusă pentru comerțul global pe piețele relevante [48].

123. Din aceste fragmente din cererea introductivă și din replica din primă instanță nu rezultă că Dalmine a contestat în mod expres însăși existența acordului de împărțire a piețelor, astfel cum este dovedită în decizie, prin elementele de probă citate la punctele 53, 54 și 62-67 din motive.

124. În măsura în care argumentele sale prezentate în ședință urmăreau contestarea faptului că existența unui acord intracomunitar de împărțire a piețelor nu poate fi dedusă din celelalte elemente de probă, citate la punctele 53, 54 și 62-67 din motive [49], recurenta a încercat să invoce un motiv nou [50]. În mod corect Tribunalul s-a abținut să îl examineze.

125. Într-adevăr, dispoziția conform căreia invocarea de motive noi pe parcursul procesului este interzisă, astfel cum este prevăzută la articolul 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, este de strictă interpretare [51].

44 — Punctele 117 și 118 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 50 și 51 din replica din primă instanță.

45 — Punctele 119 și 120 din cererea introductivă din primă instanță și punctul 48 din replica din primă instanță.

46 — Punctele 122-124 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 52-55 din replica din primă instanță.

47 — Punctele 125-127 din cererea introductivă din primă instanță și punctele 56 și 57 din replica din primă instanță.

48 — Punctele 128-131 din cererea introductivă din primă instanță.

49 — Notele de pledoarie utilizate de recurentă la ședința în primă instanță și pe care aceasta le-a anexat la replică în calea de atac sunt în mare măsură identice cu afirmațiile pe care le-a făcut la punctul 37 litera (a) din recursul său.

50 — Argumentele pe care recurenta le invocă în prezent la punctul 37 litera (a) din recursul său se aseamănă foarte mult, prin conținutul lor, cu acelea pe care le-a invocat în primă instanță într-un stadiu tardiv, întrucât le-a invocat abia în ședință.

51 — Vom cita din bogata jurisprudență hotărârea Tribunalului din 29 februarie 1996, Lopes/Curtea de Justiție (T-547/93, RecFP, p. I-A-63 și II-185, punctul 39), hotărârea din 9 iulie 1997, S/Curtea de Justiție, (T-4/96, Rec., p. II-1125, punctul 104), hotărârea din 7 februarie 2001, Inpesca/Comisia (T-186/98, Rec., p. II-557, punctele 33-35), precum și ordonanța din 21 noiembrie 1996, SPVB și alții/Comisia (T-53/96, Rec., p. II-1579, punctele 20-26).

126. Justificarea acestei prevederi constă în aceea că, pentru buna desfășurare a procesului, partea care se opune reclamantei trebuie să fie în măsură, de la bun început, să își construiască în întregime apărarea împotriva criticilor care îi sunt aduse. Pe cale de consecință, prezentarea de motive noi într-un stadiu ulterior al procedurii nu este permisă, dacă nu se încadrează printre excepțiile prevăzute limitativ la articolul 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, nici chiar sub forma unei „interpretări" a cererii [52].

127. De asemenea, vom remarca, cu caracter accesoriu, că reclamantele în cauza paralelă T-44/00 [53] și în cauzele conexate T-67/00, T-68/00, T-71/00 și T-78/00 [54] contestaseră valoarea probatorie a elementelor de probă prezentate de Comisie pentru a dovedi existența unui acord de împărțire a piețelor. Motivele invocate, formulate în mod explicit, au fost analizate în detaliu de Tribunal [55].

128. Constatăm, așadar, că în mod justificat Tribunalul a considerat, în cea de a doua frază de la punctul 152 din hotărârea atacată, că Dalmine nu contestase valoarea probatorie a unei serii de probe referitoare la obiectul acordului incriminat. Rezultă astfel că respectivele părți ale primei critici formulate în susținerea celui de al patrulea motiv au fost invocate pentru prima oară în cadrul unei căi de atac și sunt, prin urmare, inadmisibile [56].

129. În opinia noastră, celelalte părți ale primei critici, care se referă la motivația pe baza căreia Tribunalul a respins criticile recurentei la adresa declarațiilor domnului Biasizzo, sunt de asemenea inadmisibile.

130. Astfel cum Tribunalul a constatat deja la punctul 152 din hotărârea atacată, chiar presupunând că ar fi întemeiate, criticile formulate de Dalmine în ceea ce privește valoarea probatorie a declarațiilor domnului Biasizzo nu ar putea conduce, singure, la anularea deciziei, care, în realitate, se întemeiază pe o serie de probe, în special pe declarațiile explicite ale domnului Verluca.

131. Dat fiind faptul că s-a constatat mai sus că pertinența elementelor de probă nu a fost – în mod valabil – contestată în primă

52 — A se vedea deja în acest sens ordonanța din 14 iulie 1964, Prakash/Comisia (76/63, Rec., p. 721).

53 — Citată la nota de subsol 20.

54 — Citată la nota de subsol 20.

55 — Constatările Tribunalului în această privință au făcut obiectul recursului în fața Curții în cauza Salzgitter Mannesmann (fostă Mannesmannröhren-Werke/Comisia) (JO 2004, C 273, p. 24) și în cauzele conexate Sumitomo Metal Industries și Nippon Steel/Comisia (JO 2004, C 284, p. 9 și 10).

56 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 2 martie 1994, Hilti/Comisia (C-53/92 P, Rec., p. I-667, punctul 49), hotărârea Comisia/Brazzelli Lualdi și alții (C-136/92 P, citată la nota de subsol 36, punctele 57-60), și ordonanța din 25 ianuarie 2001, Lech-Stahlwerke/Comisia (C-111/99 P, Rec., p. I-727, punctul 25).

instanță și, așadar, nu putea fi contestată nici într-o cale de atac, rezultă că, chiar dacă ar fi întemeiate criticile recurentei referitoare la respectiva parte din hotărârea atacată, aceasta nu ar putea conduce la anularea hotărârii. Ca urmare, această parte a primei critici trebuie de asemenea declarată inadmisibilă [57].

132. Prin cea de a doua critică, invocată în susținerea celui de al patrulea motiv, recurenta contestă unul dintre principiile clasice ale doctrinei referitoare la interpretarea și aplicarea articolului 81 alineatul (1) CE [58], și anume că nu este necesar să se examineze efectul asupra concurenței al unui acord care urmărește, prin cuprinsul său, să restrângă concurența între părți și/sau terți.

133. Critica recurentei referitoare la această jurisprudență constă în faptul că nu ar permite sau nu ar permite îndeajuns o aplicare nuanțată în cazul în care o întreprindere participantă la acord nu l-ar fi pus în aplicare sau nu l-ar fi pus în aplicare decât în mod limitat sau în cazul în care comportamentul său pe piață nu ar putea afecta în mod substanțial raporturile de concurență pe piața relevantă.

134. Curtea și Tribunalul s-au dovedit efectiv extrem de stricte în ceea ce privește acordurile care urmăresc în mod evident să restrângă sau să denatureze concurența. Există cazuri cunoscute care privesc acorduri orizontale privind prețurile [59] și acorduri de protecție a unor regiuni [60], după cum este și cazul în speță.

135. Mijloacele de apărare pe care le invocă o parte la astfel de acorduri, cum ar fi faptul că nu l-a pus în aplicare sau că nu l-a pus în aplicare decât parțial [61] sau că nu putea avea decât o contribuție lipsită de eficacitate [62], sunt respinse de jurisprudență ca nefiind pertinente pentru constatarea încălcării articolului 81 alineatul (1) CE. Astfel de mijloace de apărare pot fi, cel mult, luate în considerare în scopul determinării amenzii.

57 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 11 martie 1997, Comisia/UIC (C-264/95 P, Rec., p. I-1287, punctul 48), și hotărârea din 16 septembrie 1997, Blackspur DIY și alții/Consiliul și Comisia (C-362/95 P, Rec., p. I-4775, punctele 18-23).

58 — A se vedea deja hotărârea din 30 iunie 1966, Société technique minière (56/65, Rec., p. 337). Confirmată ulterior, în numeroase rânduri, în special prin hotărârea recentă a Tribunalului din 19 martie 2003, CMA CGM și alții/Comisia (T-213/00, Rec., p. II-913, punctele 175, 177-179 și 183).

59 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 11 iulie 1989, Belasco și alții/Comisia (246/86, Rec., p. 2117, punctul 12).

60 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 15 mai 1975, Frubo/Comisia (71/74, Rec., p. 563, punctele 37 și 38), și hotărârea din 14 iulie 1994, Herlitz/Comisia (T-66/92, Rec., p. II-531, punctul 29).

61 — A se vedea hotărârea Miller/Comisia (citată la nota de subsol 38, punctele 6 și 7); a se vedea în continuare, printre altele, hotărârea din 11 ianuarie 1990, Sandoz/Comisia (C-277/87, Rec., p. I-45, punctul 13), hotărârea din 14 iulie 1994, Parker Pen/Comisia (T-77/92, Rec., p. II-549, punctul 55).

62 — A se vedea, printre altele, hotărârea Ciment (citată la nota de subsol 9, punctele 1085-1088).

136. Justificarea acestei abordări stricte rezidă în împrejurarea că acordurile care urmăresc restrângerea concurenței se referă, în general, la încălcări grave ale articolului 81 alineatul (1) CE, care implică, ele însele, riscuri importante pentru raporturile de concurență și schimburile dintre state. Orice organism care participă la astfel de acorduri trebuie să fie conștient de caracterul ilegal *per se* al acestora.

137. În acest context, nu există, după părerea noastră, niciun motiv pentru a se da curs sugestiei conținute în această critică. Și aceasta cu atât mai mult cu cât consecințele care ar rezulta de aici – o îngreunare considerabilă a desfășurării investigației și a sarcinii probei pentru Comisie, întrucât aceasta va trebui să examineze și să susțină și consecințele încălcărilor respective ale articolului 81 alineatul (1) CE, care sunt deja grave prin ele însele – ar aduce o serioasă atingere efectului util al acestei dispoziții esențiale din tratat.

138. Propunem, așadar, ca această critică să fie declarată ca lipsită de temei.

139. Cel de al cincilea motiv, care se referă, mai exact, la punctele 156-158 din hotărârea atacată, ne pare a fi, de asemenea, lipsit de temei.

140. Acordul menționat la articolul 1 din decizia în cauză în primă instanță avea ca obiect împărțirea pieței în exteriorul și în interiorul Comunității.

141. Întrucât Dalmine s-a limitat să susțină, în primă instanță, că acest acord nu a afectat schimburile între statele membre și, după cum s-a constatat mai sus, nu a pus în discuție în mod valabil constatarea existenței acestui efect, Tribunalul s-a putut limita la invocarea, la punctul 156, a jurisprudenței constante [63] potrivit căreia un acord poate afecta schimburile între statele membre atunci când, pe baza unui ansamblu de elemente, se poate prevedea un astfel de efect.

142. Dat fiind faptul că prezenta cauză privește un acord având ca obiect o astfel de împărțire a pieței, Tribunalul a putut să constate pur și simplu, la punctul 157 din hotărârea atacată, că efectul urmărit de acest acord poate fi afectarea semnificativă a schimburilor între state [64].

63 — Tribunalul face trimitere aici la hotărârea sa Atlantic Container Line și alții/Comisia (citată la nota de subsol 33, punctele 79 și 90). Această jurisprudență, încă recentă la momentul pronunțării hotărârii atacate, are la bază o jurisprudență constantă deja mai veche a Curții, mai exact hotărârea Miller/Comisia (citată la nota de subsol 38, punctul 15), hotărârea din 25 octombrie 1983, AEG Telefunken/Comisia (107/82, Rec., p. 3151, punctul 60), și hotărârea Bagnasco și alții (citată la nota de subsol 38, punctul 48).

64 — Faptul că afectarea schimburilor dintre state trebuie să fie semnificativă decurge din hotărârea Ambulanz Glöckner (citată la nota de subsol 33, punctul 48).

143. Chiar dacă nu avea alt scop decât protejarea reciprocă a pieței comunitare și a pieței interne a producătorilor japonezi, acest acord ar fi putut avea o influență semnificativă asupra schimburilor dintre state. Într-adevăr, unele restricții ale importurilor anumitor produse în piața comună vor avea, inevitabil, consecințe asupra structurii și, în general, asupra volumului schimburilor intracomunitare privind produsele în cauză.

E — *Al șaselea, al șaptelea și al optulea motiv:*

— *Abuz de putere, eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește încălcarea menționată la articolul 2 din decizie*

144. Deja din această cauză, cel de al cincilea motiv nu poate fi încununat de succes.

— *Abuz de putere, eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește efectele încălcării menționate la articolul 2 din decizie*

— *Eroare de drept și denaturare a faptelor în ceea ce privește clauzele contractului de aprovizionare încheiat între Dalmine și British Steel*

145. În măsura în care, prin cel de al cincilea motiv, recurenta încearcă să susțină că Tribunalul a pornit în mod greșit, la punctele respective din hotărârea atacată, de la ideea că recurenta nu contestase în primă instanță existența unui acord de împărțire a pieței, facem trimitere la considerațiile noastre asupra primei critici din cadrul celui de al patrulea motiv. Acolo am ajuns la concluzia că, având în vedere susținerile cuprinse în cererea introductivă și în replică, Tribunalul putea și trebuia, în primă instanță, să pornească de la ideea că Dalmine nu contestase existența propriu-zisă a acordului.

1. Context și raționamentul Tribunalului

146. Contextul încălcării constatate la articolul 2 este descris la punctele 78-97 din decizia atacată în primă instanță.

147. În ceea ce privește protejarea pieței naționale, a apărut o problemă în 1990, deoarece British Steel a preconizat, în acea perioadă, să își înceteze producția de tuburi fără sudură laminate la cald. Astfel, piața Regatului Unit și-ar fi pierdut caracterul național.

148. Pentru a rezolva această problemă, British Steel, după închiderea uzinei sale din Clydesdale, a încheiat contracte de aprovizionare cu tuburi neprelucrate pentru TSSL, filiala sa care se ocupa de tratarea termică și de filetare, cu Vallourec și Dalmine în 1991 și cu Mannesmann în 1993, fiecare contract pentru un procent fix din nevoile totale ale British Steel.

149. În contracte, prețurile tuburilor neprelucrate pe care Vallourec, Dalmine și Mannesmann se angajau să le furnizeze depindeau de prețurile tuburilor filetate vândute de British Steel. Ca urmare, aceasta se angaja să comunice în fiecare trimestru furnizorilor de tuburi neprelucrate prețurile pe care le practica.

150. În ceea ce le privește, Vallourec, Dalmine și Mannesmann se angajau, printre altele, să livreze cantități nedeterminate de tuburi neprelucrate (întrucât aceste cantități nu erau cunoscute în prealabil), precum și să nu practice în raporturile cu British Steel prețuri și condiții de vânzare discriminatorii față de alți clienți din Regatul Unit.

151. Aceste contracte au fost încheiate pentru o durată de cinci ani. După această perioadă, continuau să rămână în vigoare atât timp cât niciuna dintre părți nu dădea un preaviz de 12 luni.

152. La începutul anului 1993 a avut loc o restructurare a industriei europene de tuburi fără sudură. În cadrul acestei restructurări, British Steel a hotărât să își înceteze complet activitățile în acest sector. Acestea au fost preluate de Vallourec, care, în 1994, a dobândit controlul instalațiilor scoțiene ale British Steel specializate în filetare. Filiala întreprinderii Vallourec care a rezultat astfel era lider pe piața Mării Nordului în ceea ce privește furnizarea de tuburi filetate cu îmbinări superioare sau standard.

153. La 31 martie 1994, Vallourec a prelungit contractele de aprovizionare cu tuburi neprelucrate cu Dalmine și Mannesmann.

154. Din înscrisul „cheie de repartizare" rezultă că restructurarea industriei europene a avut o influență favorabilă asupra negocierilor cu producătorii japonezi: Europa rămânea a producătorilor europeni.

155. Încălcarea menționată la articolul 2 din decizie face obiectul punctelor 164-246 din hotărârea atacată.

156. Cel de al șaselea, al șaptelea și al optulea motiv au ca obiect anumite fragmente din această parte a hotărârii pronunțate în primă instanță.

157. Cel de al șaselea motiv are ca obiect, mai precis, punctele 210, 234 și 244 din această hotărâre.

158. În acea parte din hotărâre în care sunt cuprinse aceste puncte, Tribunalul a examinat afirmația prin care Dalmine contesta faptul că contractele de aprovizionare încheiate de producători cu British Steel erau rezultatul unei înțelegeri. Contractul său de aprovizionare încheiat cu British Steel fusese încheiat în scopul legitim de a-și spori vânzările de tuburi neprelucrate OCTG pe piața Regatului Unit (punctul 193 din hotărârea atacată).

159. Mai precis, Dalmine a contestat interpretarea Comisiei conform căreia contractele de aprovizionare ale British Steel aveau ca obiect menținerea prețurilor la un nivel ridicat artificial pe piața europeană. Aceasta a contestat consecințele pe care le-a dedus Comisia din termenele lungi de livrare. A contestat, în continuare, forța probantă a unui anumit număr de elemente de probă și a respins ipoteza existenței unui acord de împărțire a pieței Regatului Unit între producătorii europeni și, presupunând că ar fi existat un asemenea acord, a negat participarea sa la acesta (punctele 194-198 din hotărârea atacată).

160. Dalmine a subliniat în continuare că elementele de probă invocate de Comisie se refereau numai la Vallourec și la British Steel. Aceasta a contestat și afirmația Comisiei conform căreia a aderat ulterior la acordul care exista deja între Vallourec și British Steel. În continuare, decizia luată de Vallourec de a prelua, odată cu relansarea producției de tuburi fără sudură a British Steel, și contractele de aprovizionare încheiate de British Steel cu Dalmine și Mannesmann nu constituia, în opinia sa, un indiciu al existenței unui acord referitor la concurență. În sfârșit, Dalmine arată și efectele complet nesemnificative pe piață ale contractului de aprovizionare pe care l-a încheiat cu British Steel (punctele 199-202 din hotărârea atacată).

161. Împotriva acestor argumente, Comisia și-a menținut opinia conform căreia contractele de aprovizionare se înscriau în contextul regulilor fundamentale referitoare la respectarea pieților naționale, care fuseseră adoptate în cadrul a ceea ce a fost numit „clubul Europa-Japonia". Prin încheierea

acestui acord de aprovizionare, Dalmine a contribuit în cunoștință de cauză la punerea în aplicare a acordului de respectare a pieței naționale și la coordonarea activității sale cu aceea a concurenților (punctele 203-208 din hotărârea atacată).

162. La punctele 209-225 din hotărârea atacată, Tribunalul a analizat argumentele prezentate de Dalmine și a constatat că sunt lipsite de temei.

163. În cadrul prezentului recurs, trebuie să se acorde o atenție specială punctului 210, întrucât cel de al șaselea motiv al recurentei se îndreaptă cu precădere împotriva acestuia. Punctul 210 are următorul cuprins: „Într-adevăr, oricare ar fi adevăratul grad de concertare existent între cei patru producători europeni, se impune constatarea că fiecare dintre aceștia a semnat unul dintre contractele de aprovizionare care restrâng concurența și care se înscriu în cadrul încălcării articolului 81 CE constatate la articolul 2 din decizia atacată. Dacă articolul 2 alineatul (1) din decizia atacată descrie contractele de aprovizionare ca fiind încheiate în cadrul încălcării menționate la articolul 1, reiese în mod clar din termenii [punctului 111 din motivele sale] că însuși faptul de a fi încheiat aceste contracte anticoncurențiale este cel care constituie încălcarea constatată la articolul 2." [65]

164. În plus, cel de al șaselea motiv are ca obiect în special punctele 234 și 244 din hotărârea atacată, care figurează în partea consacrată motivelor formulate de Dalmine în legătură cu piața relevantă și în legătură cu încălcarea menționată la articolul 1 din decizie.

165. Punctele 234 și 244 au următorul cuprins:

„234 Mai întâi, trebuie să se arate că a fost constatată de către Comisie existența a două încălcări distincte care afectează două piețe învecinate de produse, la articolul 1 și, respectiv, la articolul 2 din decizia atacată. Astfel, nu este deloc ilicit prin el însuși faptul că piața relevantă

65 — Punctul 111 din motivele deciziei are următorul cuprins: „Obiectul acestor contracte era aprovizionarea cu tuburi neprelucrate a «liderului» pieței OCTG din zona Mării Nordului, iar scopul acestora era menținerea unui producător național în Regatul Unit în vederea obținerii respectării acelor «fundamentals» în cadrul clubului Europa-Japonia. Aceste contracte au avut ca obiect și ca principal efect o repartizare între MRW, Vallourec și Dalmine a necesităților concurentului lor BS (Vallourec începând din 1994). Acestea au determinat dependența prețurilor de achiziționare a tuburilor neprelucrate de prețurile tuburilor filetate de BS. Acestea presupuneau, de asemenea, o limitare a libertății de aprovizionare a BS (Vallourec începând din februarie 1994) și o obligau pe aceasta din urmă să comunice concurenților săi prețurile de vânzare practicate, precum și cantitățile vândute. Pe de altă parte, MRW, Vallourec (până în februarie 1994) și Dalmine se angajau să livreze unui concurent (BS, apoi Vallourec începând din martie 1994) cantități necunoscute în prealabil".

pentru stabilirea încălcării constatate la articolul 2 din decizia atacată este aceea a tuburilor neprelucrate, în timp ce piața relevantă pentru stabilirea încălcării constatate la articolul 1 din decizia atacată este aceea a tuburilor OCTG filetate standard, în conformitate cu definițiile pieței relevante care figurează la [punctul 29 din motivele] acesteia.

tratament nu a fost respectat de către Comisie, întrucât aceasta nu a ținut seama de încălcarea constatată la articolul 2 din decizia atacată pentru stabilirea cuantumului amenzilor aplicate producătorilor europeni, în ciuda faptului că obiectul și efectele încălcării menționate depășeau contribuția acestora la perenitatea acordului Europa-Japonia (a se vedea în special punctul 571 din hotărârea menționată)".

[...]

166. Prin cel de al șaptelea motiv, recurenta contestă acea parte din hotărârea atacată consacrată aprecierii de către Tribunal, la punctele 164-193, a clauzelor contractului de aprovizionare încheiat între British Steel și Dalmine.

244 Cu toate acestea, trebuie constatat, în orice scop care s-ar dovedi util, că afirmația Comisiei care figurează în prima frază de la [punctul 164 din motivele] deciziei atacate [66], potrivit căreia contractele de aprovizionare, care constituie încălcarea constatată la articolul 2, nu erau decât un mijloc de punere în aplicare a celei constatate la articolul 1 este excesivă, din moment ce această punere în aplicare constituia obiectivul celei de a doua încălcări, printre mai multe obiective și efecte anticoncurențiale conexe, dar distincte. Într-adevăr, Tribunalul a statuat în hotărârea JFE Engineering și alții/Comisia, citată la punctul 111 de mai sus (punctele 569 și următoarele), că principiul egalității de

167. La punctele 164-174, Dalmine contestă interpretarea de către Comisie a anumitor clauze ale contractului de aprovizionare ca fiind indicii ale obiectului contractului, care este restrângerea concurenței, cum ar fi modul în care au fost determinate cantitățile de tuburi neprelucrate pe care trebuiau să le furnizeze Dalmine și ceilalți producători și modul de fixare a prețului contractual.

66 — Acest punct are următorul cuprins: „În ceea ce privește contractele încheiate între BS, MRW, Dalmine și Vallourec, Comisia consideră că acestea nu constituiau, de fapt, decât un mijloc de punere în aplicare a principiului respectării pieților naționale, înscriindu-se astfel în cadrul clubului Europa-Japonia. Pentru acest motiv, Comisia înțelege să nu impună o amendă suplimentară".

168. La punctele 179-187 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat argumentele prezentate de Dalmine referitoare la modul de fixare a cantităților care trebuie livrate

către British Steel de fiecare dintre furnizori și a constatat că erau lipsite de temei. Clauzele respective din contractul de aprovizionare dovedeau fără nicio îndoială obiectul anticoncurențial în cadrul aprovizionării British Steel prin livrarea de tuburi neprelucrate și renunțarea la posibilitatea de a profita direct de o eventuală creștere a prețului tuburilor filetate din Regatul Unit.

169. La punctele 188-191 din hotărârea atacată, Tribunalul a constatat în continuare că raportul matematic care exista între prețul tuburilor filetate vândute de Corus și prețul care era plătit celor trei furnizori ai săi pentru tuburile neprelucrate îi permitea acestuia să determine cu precizie tendința, momentul și amplitudinea oricărei fluctuații a prețurilor tuburilor filetate vândute de British Steel. Tribunalul a apreciat că o comunicare a acestui tip de informații către concurenți era contrară articolului 81 alineatul (1) CE.

170. Cel de al optulea motiv are de asemenea ca obiect acele fragmente din hotărârea atacată referitoare la clauzele din contractul de aprovizionare încheiat între British Steel și Dalmine.

2. Criticile recurentei

171. Prin cel de al șaselea motiv, recurenta critică în special trei puncte din hotărârea atacată. Tribunalul a substituit aprecierea Comisiei cu propria sa apreciere a faptelor descrise la articolul 2 din decizie. Procedând astfel, ar fi rescris această decizie cu privire la unele puncte esențiale și ar fi depășit atribuțiile care îi sunt conferite prin tratat.

172. În primul rând, punctul 210 din hotărârea atacată se pretează a fi criticat astfel, întrucât Tribunalul afirmă că „reiese în mod clar din termenii [punctului 111 din motivele sale] că însuși faptul de a fi încheiat aceste contracte anticoncurențiale este cel care constituie încălcarea constatată la articolul 2". În schimb, recurenta apreciază că, din termenii respectivului punct 111, rezultă că nu faptul de a fi încheiat contractele respective este cel care constituie încălcarea, ci scopul acestora de a „obține respectarea «fundamentals» în cadrul clubului Europa-Japonia". Astfel, Tribunalul a transformat simple acte de executare a „fundamentals" în încălcare autonomă a articolului 81 CE.

173. În al doilea rând, punctul 244 din hotărârea atacată impune o serioasă critică, în opinia recurentei: „[...] trebuie constatat [...] că afirmația Comisiei care figurează în prima frază de la [punctul] 164 din [motivele] deciziei atacate, potrivit căreia contractele de aprovizionare, care constituie încăl-

carea constatată la articolul 2 [...] este excesivă [...]" [67]. Tribunalul ar fi trebuit să deducă din această constatare singura consecință posibilă și să anuleze punctul 164 din motive și, în continuare, și articolul 2 din decizie.

174. Stabilind, în schimb, o legătură între această constatare și consecința că „[...] această punere în aplicare era un obiectiv al celei de a doua încălcări, printre mai multe obiective și efecte anticoncurențiale conexe, dar distincte", Tribunalul și-ar fi arogat un rol care nu îi aparține.

175. În al treilea rând, recurenta contestă, prin cel de al șaselea motiv, punctul 234 din hotărârea atacată, în care Tribunalul delimitează, într-un mod mai clar decât la punctul 210, articolul 2 din decizie de articolul 1, afirmând că, în speță, este vorba de două încălcări distincte care afectează două piețe învecinate de produse. Prin faptul că a adăugat, din proprie inițiativă, la piața relevantă a tuburilor OCTG filetate standard și la cea a țevilor de transport „proiect", definite în decizie, o a treia piață, și anume cea a tuburilor neprelucrate, Tribunalul și-a depășit cu mult atribuțiile.

176. Dalmine arată în continuare, cu caracter accesoriu, că reinterpretarea de către Tribunal a raportului dintre articolele 1 și 2 din decizie s-a dovedit favorabilă producătorilor japonezi, care nu au fost considerați vinovați de încălcarea „autonomă" menționată la articolul 2 și, astfel, au beneficiat de o reducere a amenzii aplicate.

177. Prin cel de al șaptelea motiv, recurenta contestă concluzia Tribunalului conform căreia, prin încheierea de contracte de aprovizionare cu tuburi neprelucrate cu British Steel, Dalmine, Mannesmann și Vallourec și-au refuzat *de facto* accesul la piața tuburilor filetate din Regatul Unit (atât tuburi OCTG „premium", cât și tuburi OCTG standard).

178. În primul rând, recurenta pretinde că, în lipsa licenței necesare pentru producerea de tuburi filetate după procedeul VAM, nu ar fi putut intra niciodată în mod autonom pe piața Regatului Unit.

179. În al doilea rând, recurenta repetă faptul că tuburile neprelucrate constituiau obiectul contractelor de aprovizionare, mai precis o piață care nu a fost menționată în decizie.

180. În al treilea rând, Tribunalul ar fi realizat o apreciere eronată a faptelor prin

67 — În versiunea franceză a hotărârii, exprimarea este mult mai incisivă decât în versiunea olandeză: „[...] il convient de constater [...] que l'affirmation de la Commission [...] *est excessive*" [sublinierea noastră].

aceea că a admis, la punctele 219 și 229, că între întreprinderile în cauză ar exista un acord de împărțire a furnizării de tuburi neprelucrate către British Steel.

181. În al patrulea rând, Tribunalul nu a ținut seama de faptul că încheierea contractului de aprovizionare dintre Dalmine și British Steel a avut la bază rațiuni comerciale evidente.

182. Prin cel de al optulea motiv, recurenta contestă aprecierea Tribunalului conform căreia clauzele contractului de aprovizionare dintre Dalmine și British Steel erau, în sine, ilicite.

183. Recurenta își susține acest motiv prin următoarele afirmații:

— obligația asumată de Dalmine de a furniza către British Steel cantități nedeterminate de tuburi neprelucrate era, în interesul acesteia din urmă, permisă;

— Tribunalul ar fi trebuit să își dea seama că British Steel avea o poziție suficient de puternică pe piață pentru a-și putea impune voința unor potențiali furnizori;

— Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 4 din contractul de aprovizionare admițând că prin acesta părțile erau obligate să furnizeze și să achiziționeze tuburi neprelucrate până la concurența unui anumit procentaj, determinat anterior, din necesitățile totale ale British Steel;

— în lipsa probelor referitoare la o concertare orizontală între furnizori, era întru totul permisă vânzarea de tuburi neprelucrate către British Steel în cantități care variau în funcție de vânzările sale de tuburi filetate;

— nici decizia, nici hotărârea nu explică efectele anticoncurențiale ale formulelor de prețuri care figurează în contractul de aprovizionare;

— dat fiind faptul că Dalmine nu vindea tuburi OCTG „premium" pe piața Regatului Unit și, prin urmare, nu era un concurent al British Steel pe această piață, nu i se poate reproșa schimbul de informații referitoare la prețurile tuburilor OCTG;

— în sfârșit, afirmația Tribunalului, cuprinsă la punctul 189 din hotărârea atacată, conform căreia faptul că British

Steel nu a comunicat informații confidențiale furnizorului său nu ar putea disculpa semnatarii contractelor de aprovizionare în împrejurările din speță este atât apodictică, cât și incomprehensibilă.

3. Argumentele Comisiei

184. În ceea ce privește cel de al șaselea motiv, Comisia susține că este complet lipsit de temei.

185. Mai exact, critica recurentei referitoare la punctul 210 din hotărârea atacată nu este justificată, întrucât:

— Comisia constatase deja fără niciun fel de ambiguitate, în decizia sa, că respectivele contracte de aprovizionare, menționate la articolul 2 din decizie, constituiau o încălcare distinctă a articolului 81 CE. Aceasta rezultă în mod clar din textul dispozitivului deciziei, în care, la articolul 2, se consacră o dispoziție distinctă acestei „încălcări", iar la articolul 3, întreprinderile în cauză sunt somate să înceteze „încălcările constatate". Acestea sunt confirmate ulterior la punctul 112 din decizie [68];

— faptul că articolul 2 alineatul (1) din decizie face vorbire despre o încălcare a articolului 81 alineatul (1) CE „în cadrul încălcării menționate la articolul 1" nu schimbă cu nimic faptul că este vorba despre două încălcări distincte;

— Tribunalul a putut deduce în mod corect de la punctul 111 din motivele deciziei că încheierea contractelor de aprovizionare constituie încălcarea constatată la articolul 2 din aceeași decizie. Într-adevăr, din moment ce s-a stabilit că aceste contracte constituie o încălcare distinctă a articolului 81 alineatul (1) CE, încheierea acestora reprezintă actul prin care a fost săvârșită încălcarea.

186. Critica recurentei referitoare la punctul 244 din hotărârea atacată este lipsită de eficacitate: dacă Tribunalul, din constatarea sa în sensul că afirmația Comisiei, care figurează la punctul 164 din motivele deciziei, nu trebuia să fie „excesivă", ar fi tras concluzia că acest punct trebuia anulat, acest fapt nu ar fi avut niciun efect cu privire la

68 — Acest punct are următorul cuprins: „Articolul 81 alineatul (1) din Tratatul CE menționează expres ca fiind incompatibile cu piața comună acordurile care au ca obiect sau ca efect o împărțire a piețelor. Contracte care au ca obiect sau care determină împărțirea aprovizionării principalului producător de tuburi filetate pe o piață care reprezintă aproape jumătate din consumul OCTG al Comunității [punctul 50] determină o restrângere sensibilă a concurenței în interiorul pieței comune".

articolul 2 din decizie. Într-adevăr, la punctul citat anterior, Comisia nu a făcut decât să explice motivele pentru care nu a aplicat o amendă distinctă întreprinderii europene pentru încălcarea constatată la articolul 2 din decizie. În această ipoteză, punctele 110-117 din motivele deciziei, care cuprind argumentele pe baza cărora Comisia a constatat această încălcare, rămân valabile.

187. Critica recurentei referitoare la punctul 234 din hotărârea atacată începe prin a relua argumentele invocate împotriva punctului 210 din această hotărâre. Aceste argumente nu sunt întemeiate, din motivele indicate deja la punctul 185 din prezentele concluzii.

188. Critica referitoare la faptul că Tribunalul a definit la punctul 234 o piață distinctă a tuburilor neprelucrate, în timp ce pieţele relevante din decizie nu ar fi decât cele ale tuburilor OCTG standard şi ale ţevilor de transport „proiect", este inexactă, astfel cum rezultă de la punctele 28, 29 şi 31 din motivele deciziei [69].

189. În opinia Comisiei, cel de al şaptelea motiv este de asemenea lipsit de temei.

190. Comisia contestă în primul rând afirmaţia întreprinderii Dalmine conform căreia aceasta din urmă nu putea intra cu tuburile filetate pe piaţa Regatului Unit în mod autonom:

— în măsura în care este vorba despre tuburi OCTG „premium", pentru care nu avea licenţa necesară, Comisia face trimitere la punctul 186 din hotărârea atacată, în care Tribunalul constată că nu ar fi exclus ca Dalmine să fi putut obţine o astfel de licenţă;

— în plus, era cert faptul că Dalmine vindea deja în afara Italiei tuburi OCTG standard, pentru care nu era necesară o licenţă.

191. Tribunalul putea deduce, aşadar, că, prin încheierea, mai întâi, a unui contract de aprovizionare cu British Steel şi apoi cu Vallourec, Dalmine s-ar fi privat, ea însăşi, de posibilitatea de a intra pe piaţa tuburilor filetate din Regatul Unit.

192. Afirmaţia recurentei conform căreia nu s-ar putea vorbi despre concurenţă între producătorii Europei continentale în ceea ce

69 — Punctul 28 începe astfel: „Produsele vizate în prezenta cauză sunt tuburile din oţel carbon fără sudură (ceea ce înseamnă că sunt excluse tuburile din oţel inoxidabil) [...]". Punctul 29 defineşte diferitele categorii de tuburi OCTG. Punctul 31 începe astfel: „Produsele OCTG pot fi vândute nefiletate (tuburi neprelucrate, care sunt de asemenea definite în standardul API) sau filetate [...]".

privește livrările de tuburi neprelucrate, din cauza faptului că tot aceștia le asigură filetarea și le exportă în cantități limitate, nu poate fi luată în considerare în mod serios, și aceasta în lumina faptului că recurenta a încheiat un contract de aprovizionare pentru o cantitate potențial nelimitată de tuburi neprelucrate, pentru a acoperi astfel 30 % din necesitățile British Steel.

193. Criticile recurentei referitoare la punctele 219 și 229 sunt lipsite de temei în lumina jurisprudenței existente:

— Tribunalul putea concluziona, la punctele 219 și 220 din hotărârea sa, că exista o înțelegere orizontală pentru împărțirea furnizării către British Steel de tuburi neprelucrate [70];

— aprecierea Tribunalului, conform căreia faptul că Dalmine putea avea un interes comercial în contractul cu British Steel nu schimbă cu nimic caracterul său nelegal, este greu de contestat.

194. În ceea ce privește cel de al optulea motiv, Comisia arată că acele critici pe care le cuprinde constituie o repetare a argumentelor prezentate în primă instanță pentru a contesta natura anticoncurențială a anumitor clauze din contractul de aprovizionare încheiat cu British Steel. Așadar, criticile trebuie considerate inadmisibile.

195. În subsidiar, Comisia consideră că aceste critici sunt lipsite de temei. Aceasta remarcă, printre altele, că interesele comerciale și puterea de negociere ale uneia dintre părți nu schimbă cu nimic natura ilicită a unui contract contrar articolului 81 alineatul (1) CE.

4. Apreciere

196. Artileria grea pe care recurenta o mobilizează în cadrul celui de al șaselea motiv împotriva punctelor 210, 224 și 244 din hotărârea atacată și prin care nu ezită să acuze Tribunalul că a denaturat faptele și voința Comisiei, inclusiv aprecierea juridică a criticilor cuprinse în decizie, ceea ce ar corespunde unei încălcări flagrante a dreptului la apărare, pare, la o analiză mai atentă, mult mai puțin impresionantă decât lasă să se înțeleagă termenii sonori în care sunt formulate argumentele și descrierea care li se face.

70 — Comisia face trimitere aici la hotărârea din 7 ianuarie 2004 Aalborg Portland A/S și alții/Comisia (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P și C-219/00 P, Rec., p. I-123, punctul 57).

197. Înainte de examinarea celor trei aspecte ale acestui motiv – care sunt corelate sau se suprapun –, ținem să reamintim împrejurările în care a avut loc încălcarea incriminată la articolul 2 din decizie, astfel cum au fost expuse mai sus, la punctele 148-158 din prezentele concluzii.

198. În conformitate cu modul în care au fost prezentate faptele de către Comisie, Vallourec, Dalmine, Mannesmann și British Steel ar fi colaborat pentru a asigura dominarea pieței Regatului Unit de către producătorii europeni, în primul rând prin aceea că Vallourec, Dalmine și, mai târziu, Mannesmann — fiecare pentru o cotă fixă — ar fi livrat tuburi neprelucrate de care British Steel avea nevoie pentru a le transforma în tuburi filetate „premium" sau standard, după ce și-a încetat propria producție de tuburi neprelucrate. Ca urmare, în 1994, când British Steel s-a retras complet din sector, Vallourec a preluat rolul acesteia pe piața Regatului Unit.

199. Problema juridică aflată, în principal, în centrul litigiului din primă instanță este următoarea: putea Comisia să califice acest comportament al producătorilor europeni, care urmărea să își rezerve piața Regatului Unit, drept încălcare a articolului 81 alineatul (1) CE?

200. În cuprinsul respectivelor puncte din hotărârea atacată, Tribunalul a răspuns, în mod incontestabil, afirmativ la această întrebare, și aceasta și în sensul că încălcarea articolului 81 alineatul (1) CE, menționată la articolul 2, chiar dacă a fost săvârșită „în cadrul încălcării menționate la articolul 1", putea fi totuși analizată separat.

201. Recurenta își întemeiază argumentele prin care contestă constatarea Tribunalului de la punctele 210 și 234 în special pe punctul 111 din motivele deciziei [71], mai exact pe următorul fragment: „Obiectul acestor contracte era aprovizionarea cu tuburi neprelucrate a «liderului» pieței OCTG din zona Mării Nordului, iar scopul acestora era menținerea unui producător național în Regatul Unit pentru a se obține respectarea acelor «fundamentals» în cadrul clubului Europa-Japonia". În opinia sa, ar rezulta de aici că nu încheierea propriu-zisă a acordurilor de aprovizionare a fost determinantă pentru a li se atribui caracterul de încălcare în sensul punctului 111 din motivele deciziei, ci faptul că au fost încheiate pentru a se obține respectarea acelor „fundamentals".

202. După părerea noastră, această constatare nu este deloc o consecință a legăturii dintre punctele 111 și 112 [72] din motivele deciziei. Într-adevăr, în prima frază de la punctul 112, Comisia constată în mod

71 — Reprodus integral la nota de subsol 65.

72 — Reprodus deja integral la nota de subsol 68.

laconic: „Articolul 81 alineatul (1) din tratat menționează în mod expres ca fiind incompatibile cu piața comună acordurile care au ca obiect sau ca efect împărțirea piețelor".

203. Întrucât contractele de aprovizionare aveau ca obiect să contribuie la protejarea pieței Regatului Unit – important – împotriva outsiderilor, cu alte cuvinte la împărțirea piețelor, acestea puteau fi considerate, în sine, încălcări ale articolului 81 alineatul (1) CE.

204. În conformitate cu ceea ce rezultă deja din cuprinsul articolului 2 alineatul (1) din decizie și este confirmat, o dată în plus, la articolul 3 din decizie, Comisia calificase deja ca încălcare distinctă a articolului 81 CE comportamentul producătorilor europeni având ca scop să își rezerve piața Regatului Unit după restructurarea în sectorul tuburilor fără sudură din interiorul Comunității.

205. Această apreciere era întemeiată pe propria analiză a faptelor din decizie. Rezultă de aici că, în momentul în care British Steel a încetat producția de tuburi fără sudură prin închiderea uzinei sale de la Clydesdale, dar și-a continuat temporar activitățile în domeniul tratamentului termic și al filetării prin filiala sa TSSL — aceasta a rămas în perioada 1990-1994 principalul furnizor de tuburi OCTG „premium" și de tuburi OCTG standard în zona Mării Nordului —, pe piața Regatului Unit a apărut o piață distinctă pentru produsul intermediar, cea a tuburilor neprelucrate fără sudură, pentru care British Steel era principalul client.

206. Din această perspectivă, afirmația recurentei conform căreia Tribunalul și-ar fi depășit competențele apreciind, la punctul 234 din hotărârea atacată, că încălcările menționate la articolele 1 și 2 din decizie au avut loc pe piețe diferite, respectiv pe piața tuburilor OCTG standard și pe piața tuburilor neprelucrate fără sudură, este lipsită de temei.

207. În realitate, după cum Tribunalul a putut constata la punctele 235 și 236, este vorba de două piețe autonome, dar legate între ele, care sunt afectate de două încălcări distincte și corelate: „Comisia a descris o situație în care, între producători europeni, au fost elaborate acorduri care afectează piața Regatului Unit a tuburilor neprelucrate, cu scopul, cel puțin parțial, de a proteja de importurile japoneze, în aval, piața Regatului Unit a tuburilor filetate OCTG standard."

208. Trebuie să se deducă de aici faptul că acuzația gravă a recurentei potrivit căreia, la punctul 234 din hotărârea atacată, Tribunalul a denaturat *a posteriori* nu numai faptele, ci și voința Comisiei, este o simplă invenție.

209. Critica referitoare la punctul 244 din hotărârea atacată poate fi redusă, în esență, la afirmația că, din constatarea sa că „afirmația Comisiei care este cuprinsă în prima frază a [punctului 164 din motivele] deciziei atacate, potrivit căreia contractele de aprovizionare, care constituie încălcarea constatată la articolul 2, nu erau decât un mijloc de punere în aplicare a aceleia constatate la articolul 1, este excesivă, din moment ce această punere în aplicare era un obiectiv al celei de a doua încălcări, alături de alte obiective și efecte anticoncurențiale corelate, dar distincte", Tribunalul ar fi trebuit să tragă concluzia „anulării" acestui punct.

210. Analiza Tribunalului de la acest punct din hotărârea atacată este o consecință logică a constatării de la punctele 210 și, mai clar, 234 că articolele 1 și 2 din decizie se referă la două încălcări distincte ale articolului 81 CE, chiar dacă există o legătură substanțială între ele.

211. Ca urmare, Tribunalul putea, la punctul 164 citat anterior, să reproșeze Comisiei o lipsă de obiectivitate din cauza afirmației acesteia conform căreia încălcarea incriminată la articolul 2 din decizia sa nu era decât un mijloc de a pune în aplicare încălcarea constatată la articolul 1.

212. Or, acest reproș la adresa Comisiei, în contextul aprecierii realizate de aceasta în legătură cu gravitatea încălcărilor, nu schimbă cu nimic constatarea Comisiei – pe care Tribunalul o considerase anterior, la punctele 210 și 244, drept corectă – conform căreia decizia se referă efectiv la două încălcări distincte ale articolului 81 alineatul (1) CE, chiar dacă sunt corelate.

213. Raționamentul urmat de Comisie la punctul 164 din motivele deciziei conduce la concluzia că legătura strânsă dintre cele două încălcări admisă de către aceasta („un mijloc de punere în aplicare a principiului respectării pieților naționale care se înscrie în cadrul clubului Europa-Japonia") nu are ca efect necesitatea de a se aplica în acest temei o amendă suplimentară producătorilor europeni.

214. „Anularea" acestui punct din decizie ar avea, așadar, ca efect faptul că această legătură strânsă, recunoscută de Comisie, între cele două încălcări nu ar mai putea constitui un motiv pentru a excepta încălcarea constatată la articolul 2 din decizie de la o amendă distinctă.

215. Faptul că, după cum rezultă de la punctul 245 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a dorit să rețină această consecință a constatării sale potrivit căreia Comisia a realizat, la punctul 164 din motivele deciziei, o apreciere lipsită de obiectivitate a încălcării menționate la articolul 2 a protejat-o pe recurentă mai mult decât să îi fi produs vreo vătămare. Într-adevăr, dacă Comisia ar fi

trebuit să recunoască o semnificație autonomă încălcării menționate la articolul 2 din decizie pentru determinarea cuantumului amenzii, aceasta ar fi condus la o amendă mai ridicată, toate celelalte aspecte fiind similare.

216. Rezultă din cele de mai sus că critica referitoare la punctul 244 din hotărârea atacată este lipsită de temei, întrucât nu poate conduce la o altă apreciere în ceea ce privește existența a două încălcări diferite ale articolului 81 CE, chiar dacă sunt corelate, precum și că nu poate fi încununată de succes, în măsura în care anularea punctului 164 din motivele deciziei nu are consecințe referitoare la această constatare și ar putea să conducă, cel mult, la luarea în considerare în mod separat a încălcării definite la articolul 2 din decizie pentru stabilirea amenzii.

217. Dintre cele trei critici formulate în susținerea celui de al șaptelea motiv, prima are un puternic caracter factual, întrucât recurenta contestă constatările de fapt ale Tribunalului, și anume că British Steel a legat cei trei concurenți comunitari ai săi astfel încât orice concurență efectivă sau potențială – pentru tuburile filetate – din partea acestora pe piața sa internă a dispărut, cu prețul sacrificării libertății sale de aprovizionare [73], și că, dacă nu ar fi existat contractele de aprovizionare, făcând abstracție de regulile fundamentale, producătorii europeni, alții decât British Steel, ar fi avut, în mod normal, un interes comercial real sau cel puțin potențial să concureze cu British Steel pe piața Regatului Unit a tuburilor filetate, precum și să se concureze între ele pentru a aproviziona British Steel cu tuburi neprelucrate [74].

218. Această critică poate fi admisă numai în măsura în care recurenta urmărește să demonstreze prin intermediul său că Tribunalul a realizat în mod vădit o apreciere eronată a faptelor [75]. Or, în acest caz, argumentele de fapt ale recurentei ar trebui să fie exacte și substanțiale pentru a putea susține o astfel de apreciere vădit eronată.

219. Recurenta este departe de reușită în această privință. Chiar dacă am admite că intrarea întreprinderii Dalmine pe piața Regatului Unit a tuburilor OCTG standard și a tuburilor OCTG „premium", produse finite, nu a fost simplă, având în vedere diferențele din structura gamei sale de produse și structura cererii de pe piața Regatului Unit (în special în ceea ce privește tuburile OCTG „premium" cu combinația specială VAM, cu licență), recurenta nu ar fi fost nevoită să încheie un acord de furnizare

73 — Punctul 181 din hotărârea atacată.

74 — Punctul 185 din hotărârea atacată.

75 — Este vorba despre o jurisprudență constantă; a se vedea, printre altele, hotărârea din 11 februarie 1999, Antillean Rice Mills și alții/Comisia (C-390/95 P, Rec., p. I-769, punctul 29), și hotărârea din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia (C-352/98 P, Rec., p. I-5291, punctul 49).

a tuburilor neprelucrate, produs intermediar, către British Steel, acord care, pe de o parte, stabilea cota sa de piață pentru produsul intermediar la 30 % timp de cel puțin 5 ani și, pe de altă parte, excludea intrarea produselor finite pe piață pentru aceeași perioadă.

220. Faptele și împrejurările invocate de recurentă, structura gamei sale de produse și faptul că producția sa de tuburi neprelucrate era în mare parte destinată unei transformări în propria sa întreprindere nu infirmă caracterul justificat al constatării în fapt a Tribunalului, și anume că Dalmine a contribuit, prin încheierea acordului de aprovizionare cu British Steel, dacă nu la excluderea, cel puțin la restrângerea serioasă a concurenței actuale și potențiale pe piața produselor în cauză din Regatul Unit.

221. Așadar, această critică este lipsită de temei.

222. Faptul că a doua critică formulată în susținerea celui de al șaptelea motiv este lipsită de temei, în măsura în care are la bază prezumția că piața tuburilor neprelucrate este o piață căreia nu i s-ar aplica decizia, rezultă deja din aprecierea noastră de mai sus referitoare la cel de al șaselea motiv.

223. Or, această critică este de asemenea lipsită de temei, în măsura în care se poate aprecia că acordul de aprovizionare cu tuburi neprelucrate nu putea avea efecte substanțiale pentru piața tuburilor OCTG standard, menționată la articolul 1 din decizie, dat fiind faptul că tuburile neprelucrate care au fost livrate au fost transformate în proporție de 80 % în tuburi OCTG „premium". În pofida acestei afirmații, o parte considerabilă dintre tuburile care trebuiau livrate, mai exact 20 %, a fost transformată în tuburi OCTG standard.

224. Prin cea de a treia critică, recurenta contestă constatarea Tribunalului conform căreia la baza contractelor de aprovizionare se află o strategie orizontală între întreprinderile în cauză, mai precis că Dalmine ar fi implicată în această strategie.

225. Apreciem că această critică este vădit inadmisibilă, întrucât implică o a doua evaluare, în cadrul unei căi de atac, a aprecierii Tribunalului cu privire la vasta serie de elemente de probă pe care Comisia o menționează în decizie pentru a dovedi existența unei astfel de strategii. Această apreciere figurează la punctele 214-225 din hotărârea atacată.

226. Numai în cazul în care, prin critica formulată, recurenta putea demonstra că la aprecierea valorii probatorii a elementelor de

probă invocate de Comisie în decizie Tribunalul a comis în mod vădit o eroare această critică ar fi admisibilă. Or, argumentele prezentate în susținerea acestei critici au un caracter atât de general și de imprecis încât nu pot constitui un început de element de legătură pentru a considera o astfel de apreciere incorectă.

227. Ajungem, astfel, la cel de al optulea motiv, despre care Comisia susține că este inadmisibil, întrucât ar fi o reluare a criticilor invocate în primă instanță împotriva deciziei sale.

228. Întrucât acest motiv este susținut prin nu mai puțin de opt critici, dintre care unele privesc aprecierea juridică a Tribunalului, iar altele încadrarea juridică a faptelor realizată de Tribunal, preferăm să examinăm problema admisibilității pentru fiecare dintre critici.

229. În primul și în al doilea rând, propunem să fie declarate inadmisibile criticile prin care recurenta susține că Tribunalul ar fi trebuit să țină seama:

a) de interesele comerciale ale British Steel în legătură cu clauza referitoare la cantitățile pe care trebuia să le furnizeze Dalmine, exprimate ca procent (30 %) din necesarul fluctuant de tuburi neprelucrate;

b) de supremația British Steel ca parte la acordul de aprovizionare.

230. În măsura în care se poate verifica, aceste critici nu au fost invocate în mod explicit [76] în primă instanță, astfel încât nu i se poate reproșa Tribunalului că nu s-a pronunțat în hotărâre cu privire la acest aspect.

231. De altfel, în orice caz, aceste două critici sunt lipsite de temei.

232. British Steel avea efectiv un interes evident ca necesitățile sale variabile de tuburi neprelucrate să fie asigurate, dar aceasta nu justifică alegerea, pentru asigurarea acestor necesități, a unui mecanism contractual care exclude *de facto* concurența între furnizorii săi și care, în plus, o protejează împotriva concurenței potențiale a acestor furnizori pe piețele produselor finite.

76 — În schimb, au fost invocate ca mijloc de apărare în răspunsul dat de Dalmine la comunicarea privind obiecțiunie. A se vedea anexa 12 la cererea din primă instanță, p. 19, 22 și 23.

233. Recurgerea la supremația British Steel cu ocazia încheierii contractului de aprovizionare nu este, nici aceasta, convingătoare, întrucât nu poate schimba cu nimic caracterul nelegal al respectivei clauze de furnizare. În plus, presupunând că ar fi existat o astfel de supremație, aceasta putea fi exercitată numai după ce recurenta a hotărât să lege o relație contractuală cu British Steel.

234. Cea de a treia critică, prin care recurenta susține că articolul 4 din contractul de aprovizionare nu putea fi conceput ca având caracter obligatoriu pentru cele două părți în ceea ce privește procentul, stabilit în prealabil, de tuburi neprelucrate care trebuie furnizate, respectiv cumpărate, nu este susținută prin argumente de fapt. Comisia a subliniat pe bună dreptate că trimiterea la răspunsul recurentei la comunicarea privind obiecțiunile [77] nu oferea niciun element de legătură în susținerea acestei afirmații. Nici în cererea introductivă și nici în replica din primă instanță nu există un temei de fapt în favoarea acestei critici.

235. Așadar, această critică este inadmisibilă, întrucât a fost invocată tardiv, și este, în orice caz, lipsită de temei, întrucât nu este motivată sau nu este motivată suficient.

236. A patra critică constituie o repetare a afirmației, deja avansată în cadrul celui de al șaptelea motiv – și deja respinsă la punctele 225 și 226 din prezentele concluzii –, conform căreia nu este dovedită existența unei înțelegeri orizontale, anterioară încheierii contractului de aprovizionare, între cei patru producători europeni. Așadar, aceasta este lipsită de temei.

237. A cincea critică, prin care recurenta susține că Tribunalul nu a explicat în ce constau pretinsele efecte anticoncurențiale ale formulei de prețuri reluate în contractul de aprovizionare, este respinsă la punctele 181 și 188-191 din hotărârea atacată, în care Tribunalul arată că această aplicare a respectivei formule de prețuri a avut ca efect faptul că cei trei furnizori au primit informații precise despre orientarea, momentul și întinderea fiecărei fluctuații a prețurilor tuburilor filetate vândute de British Steel. În plus, această formulă de prețuri a avut ca efect faptul că furnizorii întreprinderii British Steel nu mai aveau interesul de a concura în ceea ce privește prețul tuburilor filetate pe piața Regatului Unit. Într-adevăr, scăderea prețurilor tuburilor care ar fi putut rezulta de aici s-ar fi repercutat imediat în scăderea prețurilor tuburilor neprelucrate pe care aceștia le livrau către British Steel [78].

77 — Anexa 12 la cererea din primă instanță, p. 21 și 22.

78 — A se vedea punctul 181 din hotărârea atacată, care face trimitere la punctul 153 din motivele deciziei atacate în primă instanță.

238. În lipsa unei motivări adecvate, cea de a cincea critică este în mod vădit lipsită de temei.

239. Același lucru este valabil pentru a șasea critică. Dacă este adevărat că recurenta poate susține că schimbul de informații privind prețurile nu prezenta importanță în ceea ce o privește, în măsura în care se referea la tuburile OCTG „premium", care reprezintă un produs pentru care ea nu avea acces la piața Regatului Unit din motive de licență, totuși aceasta nu schimbă cu nimic faptul că aceste informații prezentau importanță pentru activitățile sale – limitate – pe această piață în domeniul tuburilor OCTG standard. Disponibilitatea acestor informații putea să o conducă *de facto* la adaptarea prețurilor acestui produs pe piața Regatului Unit.

240. A șaptea critică este o simplă afirmație. Nu este permis să se extragă un punct (189) dintr-o hotărâre din contextul său și să se aprecieze ulterior că afirmația Tribunalului este „apodictică și misterioasă", în condițiile în care motivarea acestei afirmații se află la punctele următoare din hotărârea atacată. Așadar, această critică ar trebui să fie declarată în mod vădit lipsită de temei, din cauza lipsei motivării.

241. A opta critică nu face decât să repete criticile invocate de recurentă în susținerea celui de al șaselea motiv. Rezultă din analiza noastră referitoare la aceste critici că și prezenta critică trebuie declarată lipsită de temei.

F — *Al nouălea și al zecelea motiv:*

— Încălcarea articolului 81 CE și lipsa motivării în cadrul aprecierii respectării de către Comisie a articolului 15 din Regulamentul nr. 17 și a liniilor directoare privind metoda de stabilire a amenzilor[79] *în ceea ce privește aprecierea gravității încălcării imputate întreprinderii Dalmine*

— Încălcarea articolului 81 CE și lipsa motivării în cadrul aprecierii respectării de către Comisie a articolului 15 din Regulamentul nr. 17 și a liniilor directoare privind metoda de stabilire a amenzilor în ceea ce privește aprecierea duratei încălcării și a circumstanțelor atenuante

1. Criticile recurentei

242. În expunerea exhaustivă prin care recurenta argumentează cel de al nouălea motiv, trebuie să se distingă trei critici principale:

a) în mod greșit Tribunalul nu a ținut seama de faptul că mărimea pieței

79 — Linii directoare privind metoda de stabilire a amenzilor aplicate în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 și al articolului 65 alineatul (5) din Tratatul CECO (JO 1998, C 9, p. 3, Ediție specială, 08/vol. 3, p. 69, denumite în continuare „liniile directoare").

relevante, ca unic criteriu obiectiv, trebuie să constituie baza pentru aprecierea gravității încălcării;

b) în mod greșit Tribunalul nu a ținut seama de faptul că punctul 1 A din liniile directoare a fost aplicat în mod eronat de către Comisie;

c) în mod greșit Tribunalul a omis să țină seama, de asemenea, de comportamentul și de mărimea întreprinderilor în cauză la stabilirea cuantumului amenzilor.

243. Argumentele invocate de recurentă în susținerea primei critici pot fi rezumate după cum urmează:

— mărimea pieței relevante constituie unicul criteriu obiectiv susceptibil de a fi luat în considerare la aprecierea gravității încălcării. Prin urmare, orice apreciere referitoare la gravitatea încălcării trebuie să se bazeze, în primul rând, pe acest element;

— așadar, în mod greșit Tribunalul a apreciat că mărimea pieței afectate nu este decât unul dintre factorii pertinenți, alături de alți factori [80];

— constatarea Tribunalului că „[...] amenda aplicată pentru o încălcare din domeniul concurenței trebuie să fie proporțională cu încălcarea, evaluată în ansamblu, ținând seama, mai ales, de gravitatea acesteia [...]" [81] ar fi atunci tautologică, lipsită total de obiectivitate.

244. Argumentele cu ajutorul cărora recurenta a dezvoltat cea de a doua critică sunt, în esență, următoarele:

— conform liniilor directoare, gravitatea încălcării trebuie dedusă pe baza a trei criterii: natura încălcării, impactul real asupra pieței, atunci când acesta poate fi măsurat, și mărimea pieței afectate;

— în primul rând, Tribunalul a apreciat în mod eronat natura încălcării, considerând că era vorba despre un acord de împărțire a piețelor între producătorii europeni;

80 — Punctul 259 din hotărârea atacată.

81 — Punctul 259 din hotărârea atacată.

— în al doilea rând, în mod greșit Tribunalul s-a întemeiat pe tabelul cotelor de piață ale producătorilor în cauză [82], care figurează la punctul 68 din motivele deciziei, întrucât acest tabel nu putea avea nicio valoare pentru aprecierea efectelor pretinselor încălcări pe piețele acelor produse;

— în al treilea rând, în mod greșit Tribunalul nu a ținut seama de mărimea – limitată – a piețelor geografice și a piețelor relevante ale produselor la aprecierea afirmației Comisiei conform căreia este vorba, în speță, despre o încălcare „foarte gravă";

— în sfârșit, Tribunalul nu și-a motivat în mod suficient aprecierea conform căreia Comisia putea califica încălcările respective drept foarte grave. Astfel, aprecierea sa referitoare la amenda aplicată rămâne nesusținută.

245. A treia critică se bazează, în esență, pe următoarele argumente:

— la analizarea amenzilor aplicate de Comisie, Tribunalul nu s-a pronunțat în funcție de mărimea întreprinderilor implicate în încălcare, astfel cum rezultă din cifra de afaceri. Într-adevăr, o amendă limitată pentru o întreprindere foarte mare putea să depășească ușor plafonul de 10 % în cazul unei întreprinderi mai mici sau, în orice caz, să fie excesiv de ridicată. În susținerea acestei afirmații, recurenta citează un argument de la punctul 1 A al șaselea paragraf din liniile directoare [83];

— în continuare, Tribunalul a omis să examineze argumentele prezentate de Dalmine [84] în legătură cu disproporția dintre cuantumul amenzii și cifra sa de afaceri referitoare la acele produse pe piața mondială, pe piața comună și, respectiv, pe piețele franceză, germană, italiană și pe piața Regatului Unit;

— „impactul semnificativ asupra pieței comunitare", care face obiectul punctului 290 din hotărârea atacată, ar trebui, în opinia recurentei, să fie apreciat nu numai prin raportare la mărimea pieței, ci, mai ales, la impactul concret asupra raporturilor de concurență. În schimb, dacă este vorba despre determinarea

82 — Punctul 296 din hotărârea atacată.

83 — Respectivul fragment are următorul cuprins: „În cazul în care o încălcare implică mai multe întreprinderi [...], ar putea fi necesar ca, în anumite cazuri, să se aplice ponderări la cuantumurile determinate [...] pentru a se ține seama de ponderea specifică și, prin urmare, de impactul real al comportamentului infracțional [a se citi «ilicit»] al fiecărei întreprinderi asupra concurenței, în special atunci când există o diferență considerabilă între dimensiunile întreprinderilor care comit o încălcare de același tip".

84 — Reproduse la punctul 320 din hotărârea atacată.

cuantumului amenzii și despre aprecierea caracterului proporțional al acesteia, factorul care trebuie luat în considerare este cuantumul relativ al cifrelor de afaceri ale întreprinderilor în cauză;

— în sfârșit, recurenta contestă afirmația Tribunalului conform căreia, din moment ce s-a stabilit că o întreprindere a desfășurat activități concertate cu concurenții săi pentru împărțirea pieței, faptul că aceasta nu a avut pe piață comportamentul care fusese convenit cu concurenții săi nu constituie neapărat o împrejurare care trebuie luată în considerare pentru determinarea cuantumului amenzii.

246. Al zecelea motiv cuprinde patru critici:

— în mod greșit Tribunalul nu a recunoscut și nici nu a sancționat faptul că în decizie Comisia nu a explicat de ce nu a ținut seama de circumstanțele atenuante invocate de recurentă;

— în mod greșit Tribunalul nu a examinat argumentele recurentei conform cărora aceasta a avut un rol limitat în elaborarea acordurilor de împărțire a pieței și nu a respectat aceste acorduri decât parțial;

— în continuare, recurenta consideră că în mod greșit Tribunalul nu a considerat circumstanță atenuantă faptul că aceasta și-a încetat comportamentul ilicit imediat după primele demersuri ale Comisiei;

— în sfârșit, Tribunalul nu a considerat la justa valoare, drept circumstanță atenuantă, colaborarea întreprinderii Dalmine în cursul procedurii administrative.

2. Argumentele Comisiei

247. Comisia apreciază că al nouălea motiv este în întregime lipsit de temei.

248. În ceea ce privește prima critică, ea arată că premisa pe care recurenta își întemeiază afirmația, și anume că, pentru aprecierea gravității încălcării, mărimea pieței afectate este unicul criteriu obiectiv și, prin urmare, decisiv, este respinsă de însuși

textul liniilor directoare. În realitate, prima parte a punctului 1 A din liniile directoare nu lasă să subziste nicio îndoială asupra faptului că mărimea pieței nu este decât unul dintre factorii care trebuie luați în considerare: „La evaluarea gravității încălcării, trebuie să se țină seama de natura sa, de impactul real asupra pieței, atunci când acesta poate fi măsurat, și de mărimea pieței geografice relevante."

249. În ceea ce privește a doua critică, aceasta arată că primul argument invocat de recurentă în susținerea acesteia, și anume că nu a fost suficient demonstrat de către Comisie că încălcarea avea ca obiect împărțirea piețelor, nu este admisibilă, întrucât recurenta nu a contestat această afirmație în primă instanță [85].

250. Critica conform căreia în mod greșit Tribunalul a utilizat, la punctul 296 din hotărâre, tabelul care figurează la punctul 68 din decizie pentru a susține impactul concret al încălcării asupra raporturilor de piață este înșelătoare, întrucât acest punct din hotărâre nu se referă la determinarea efectelor încălcării asupra pieței, ci la problema dacă la stabilirea cuantumului amenzii trebuie să se țină seama și de comportamentul și de mărimea întreprinderii.

85 — A se vedea, în această problemă, punctele 118-128 din prezentele concluzii.

251. În plus, adaugă Comisia, jurisprudența citată de recurentă [86] nu susține afirmația acesteia conform căreia Comisia trebuie, pentru aprecierea gravității încălcării, să examineze întotdeauna impactul încălcării asupra pieței.

252. Nici argumentul conform căruia hotărârea atacată este, la punctul 263, contradictorie intrinsec nu este corect, întrucât Tribunalul face referire în mod clar, într-un caz, la întinderea geografică – importantă – a pieței, iar în celălalt caz, la piața, menționată la articolul 1 din decizie, a tuburilor OCTG standard și a țevilor de transport „proiect", care nu reprezintă decât o parte limitată a pieței totale a tuburilor OCTG și a țevilor de transport fără sudură.

253. Comisia remarcă în continuare că, la stabilirea cuantumului amenzii – 10 milioane de euro – a ținut seama efectiv de acest ultim element, fapt constatat și de Tribunal.

254. În ceea ce privește a treia critică, Comisia pune în evidență faptul că, în temeiul liniilor directoare [87], poate stabili

86 — Hotărârea din 9 iulie 1999, Comisia/Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Rec., p. I-4125, punctul 99), și hotărârea CMA CGM și alții/Comisia (citată la nota de subsol 58, punctul 264).

87 — A se vedea punctul I A al șaselea paragraf.

cuantumul amenzilor ținând seama de diferența de dimensiune dintre întreprinderile în cauză, dar că nu este obligată să procedeze astfel.

255. În orice caz, nici Tribunalul, în exercitarea competenței sale de fond de apreciere a amenzilor aplicate, nu a considerat că era necesar să se realizeze o apreciere în funcție de mărimea întreprinderilor în cauză [88].

256. Comisia nu înțelege motivul pentru care cifrele de afaceri referitoare la produsele în cauză, citate de recurentă, ar trebui să demonstreze că amenda aplicată este excesivă. Această observație este valabilă și pentru pretinsa obligație a Comisiei de a stabili cuantumurile amenzilor în funcție de cifrele de afaceri ale întreprinderilor participante la înțelegere.

257. Argumentele pe care recurenta le formulează pe baza comportamentului său în ceea ce privește respectarea acordului de împărțire a pieței se suprapun criticilor invocate în susținerea celui de al zecelea motiv. Comisia propune să fie apreciate în acest cadru.

258. Comisia examinează succint cele patru critici invocate în cadrul celui de al zecelea motiv.

259. În opinia sa, prima critică este lipsită de temei, întrucât Tribunalul însuși a expus în mod clar, la punctul 327 și următoarele din hotărârea atacată, în exercitarea competențelor sale de fond, motivele pentru care circumstanțele atenuante menționate de recurentă nu pot fi acceptate.

260. În plus, după cum mai arată Comisia în duplică, aceasta nu este obligată, în motivarea deciziei, să se pronunțe asupra argumentelor invocate de recurentă în faza administrativă în ceea ce privește aplicabilitatea circumstanțelor atenuante [89].

261. În ceea ce privește a doua critică, conform căreia Tribunalul nu a ținut seama în măsură suficientă, în hotărârea atacată, de faptul că recurenta nu s-ar fi comportat de fapt pe piață potrivit acordurilor încheiate cu concurenții săi, ceea ce ar fi contrar liniilor directoare, Comisia arată că Tribunalul nu este ținut de aceste linii directoare.

262. În ceea ce privește a treia critică, Comisia răspunde că Tribunalul a constatat în mod corect, la punctele 331 și 332 din hotărârea atacată, că încălcarea încetase

88 — Comisia face trimitere aici la punctele 284-287 din hotărârea atacată.

89 — În susținerea acestui punct de vedere, Comisia face trimitere la hotărârea din 18 septembrie 2003, Volkswagen/Comisia (C-338/00 P, Rec., p. I-9189, punctul 127).

probabil sau era pe punctul de a înceta atunci când Comisia a efectuat verificări la 1 și 2 decembrie 1994 și că argumentul recurentei conform căruia aceasta încetase încălcarea după primele demersuri ale Comisiei nu justifică nicio reducere a amenzii aplicate.

3. Apreciere

264. Pentru aprecierea celui de al nouălea și a celui de al zecelea motiv sunt necesare câteva observații prealabile.

263. În opinia Comisiei, a patra critică nu este întemeiată, din următoarele motive:

265. Ținem să amintim că există o diferență de principiu între, pe de o parte, obligațiile Comisiei la determinarea sancțiunilor și la motivarea acestora în deciziile prin care constată încălcări ale normelor de concurență din tratat și, pe de altă parte, obligațiile Tribunalului în exercitarea competenței de fond în temeiul articolului 17 din Regulamentul nr. 17 la aprecierea amenzilor și penalităților cu titlu cominatoriu aplicate de Comisie.

— colaborarea recurentei în cursul investigației a fost cu mult mai redusă decât cea a întreprinderii Vallourec, cu care aceasta se compară;

— recurenta asimilează comportamentul său cu ocazia răspunsului la întrebările adresate de Comisie cu reacția sa la comunicarea obiecțiunilor — ulterioară. Comisia a „recompensat-o" deja pe recurentă pentru colaborarea sa constând în necontestarea comunicării privind obiecțiunile printr-o reducere cu 20 % a cuantumului amenzii. În acest sens trebuie înțeles punctul 345 din hotărârea atacată.

266. Potrivit unei jurisprudențe constante, atunci când Comisia determină cuantumul amenzilor, aceasta este obligată să aplice metoda de calcul pe care ea însăși a prevăzut-o în liniile directoare. Într-adevăr, atunci când Comisia adoptă linii directoare care au rolul de a preciza, în conformitate cu tratatul, criteriile pe care înțelege să le aplice în cadrul exercitării atribuțiilor sale de apreciere, rezultă de aici o autolimitare a acestor atribuții, prin aceea că trebuie să se

conformeze regulilor indicative pe care şi le-a impus ea însăşi [90]. Această jurisprudenţă se întemeiază pe principiul juridic general al încrederii legitime a justiţiabililor.

267. În schimb, nu este necesară examinarea expresă de către Comisie, în motivarea deciziilor sale, a tuturor aspectelor invocate de întreprinderile în cauză în cursul procedurii administrative [91]. Pentru respectarea obligaţiei de motivare prevăzute la articolul 253 CE, motivarea unei decizii individuale trebuie să permită, pe de o parte, destinatarului său, persoană fizică sau juridică, să cunoască faptele şi împrejurările care justifică măsura luată, pentru a-şi putea susţine drepturile, dacă este cazul, şi pentru a verifica dacă decizia este sau nu întemeiată şi, pe de altă parte, să permită instanţei comunitare să exercite propriul control al legalităţii [92].

268. În exercitarea puterii sale de fond, Tribunalul nu este ţinut de liniile directoare, pe care Comisia şi le-a impus în exercitarea competenţei sale de apreciere, atunci când stabileşte cuantumul adecvat al unei amenzi sau al penalităţilor cu titlu cominatoriu [93]. Acest element trebuie să fie luat în considerare la aprecierea, în cadrul unei căi de atac, a hotărârilor Tribunalului în materie de stabilire a amenzilor.

269. În schimb, Tribunalului i se poate solicita să se pronunţe în mod expres asupra argumentelor invocate în faţa lui cu privire la amenda aplicată prin decizie.

270. În sfârşit, trebuie amintit faptul că, în cadrul unei căi de atac, Curtea este reticentă în cazul în care trebuie să analizeze aprecierea Tribunalului atunci când acesta s-a pronunţat cu privire la cuantumul amenzii [94]. Aceasta nu presupune faptul că respectivele hotărâri ale Tribunalului nu trebuie corectate de Curte dacă se întemeiază pe o apreciere vădit eronată a faptelor [95] sau cuprind o eroare de drept [96].

271. Trecând la aprecierea celui de al nouălea motiv, constatăm de la bun început că prima critică este în mod vădit lipsită de

90 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 9 iulie 2003, Archer Daniels Midland şi Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia (T-224/00, Rec., p. II-2597, punctele 182 şi 183 şi jurisprudenţa citată).

91 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 14 mai 1998, Mayr-Melnhof/Comisia (T-347/94, Rec., p. II-1751, punctul 42), şi hotărârea din 20 aprilie 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij şi alţii/Comisia, cunoscută sub denumirea „PVC II" (T-305/94-T-307/94, T-313/94-T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 şi T-335/94, Rec., p. II-931, punctele 386-388, precum şi jurisprudenţa citată la aceste puncte).

92 — A se vedea, printre altele, hotărârea din 16 septembrie 1998, IECC/Comisia (T-28/95, Rec., p. II-3597, punctul 125), şi hotărârea din 14 ianuarie 2004, Fleuren Compost/Comisia (T-109/01, Rec., p. II-127, punctul 119), precum şi jurisprudenţa – exhaustivă – enumerată la aceste puncte.

93 — Hotărârea din 21 octombrie 2003, General Motors Nederland şi Opel Nederland/Comisia (T-368/00, Rec., p. II-4491, punctul 188).

94 — A se vedea, printre altele, hotărârea Volkswagen/Comisia (citată la nota de subsol 89, punctul 151).

95 — Spre exemplu, a se vedea hotărârea Aalborg-Portland A/S şi alţii/Comisia (citată la nota de subsol 70, punctele 384-387).

96 — Spre exemplu, a se vedea concluziile noastre din 19 ianuarie 2006 prezentate în cauza Comisia/SGL Carbon (hotărârea din 29 iunie 2006, C-301/04 P, Rec., p. I-5915, punctele 63-70).

temei. Într-adevăr, nu s-ar putea reproșa Tribunalului că a făcut o apreciere eronată a aplicării liniilor directoare de către Comisie, întrucât textul punctului I A primul paragraf prevede deja în mod expres că pentru evaluarea gravității încălcării trebuie să se ia în considerare nu numai întinderea pieței geografice relevante, ci și natura proprie a încălcării și impactul real al acesteia asupra pieței, atunci când poate fi măsurat. Cuprinsul liniilor directoare nu permite nici deducerea vreunui argument în favoarea atribuirii unei importanțe speciale criteriului mărimii pieței.

272. În ceea ce privește primul aspect din cadrul celei de a doua critici, suntem de acord cu punctul de vedere al Comisiei conform căruia acesta este inadmisibil. Recurenta avansează aici un argument pe care a omis să îl invoce în primă instanță și despre care am constatat deja în prezentele concluzii [97] că trebuie respins ca inadmisibil.

273. Al doilea aspect al celui de al doilea motiv ni se pare, într-o oarecare măsură, enigmatic. În cadrul acestuia, recurenta își îndreaptă criticile împotriva punctului 296 din hotărârea atacată. Acest punct face parte din aprecierea Tribunalului referitoare la reprosul formulat de recurentă la adresa Comisiei în sensul că ar fi stabilit cuantumul amenzilor omițând, în mod greșit, să opereze o diferențiere în funcție de mărimea întreprinderilor și de amploarea participării acestora la încălcare.

274. Or, prin cuprinsul său, acest aspect implică critica adusă Tribunalului, care, la aprecierea aplicării liniilor directoare de către Comisie, nu ar fi verificat suficient dacă aceasta a ținut seama în mod corect de „impactul concret al pretinsei încălcări asupra pieței" ca un criteriu de determinare a gravității încălcării.

275. Tribunalul a realizat această apreciere la punctele 258 și 272. În ceea ce privește „impactul concret al pretinsei încălcări asupra pieței", sunt importante în special punctele 264-268.

276. În primul rând, la aceste puncte, Tribunalul afirmă că în mod expres Comisia a semnalat în decizia sa [98] impactul limitat al încălcării asupra pieței, întrucât cele două produse specifice la care se referă încălcarea nu reprezentau decât 19 % din consumul comunitar de tuburi OCTG și de țevi de transport fără sudură și că, în prezent, datorită progreselor tehnologice, tuburile sudate puteau acoperi o parte din cererea de tuburi fără sudură (punctul 264).

97 — Prezentele concluzii, punctele 118-128 de mai sus.

98 — Punctul 160 din motivele deciziei.

277. Tribunalul arată, în continuare, consecințele pe care le-a reținut Comisia la stabilirea cuantumului amenzii pe baza gravității încălcării [99], mai exact 10 milioane de euro, în timp ce, pe baza liniilor directoare, ar fi fost posibil un cuantum de 20 de milioane sau mai mult (punctul 265).

278. La punctele 267 și 268 din hotărârea atacată, Tribunalul arată că rezultă din decizie [100] că, în absența acordurilor ilicite, ar fi existat o piață mondială pentru tuburile OCTG și o piață europeană pentru țevile de transport; că, totodată, comportamentul destinatarilor deciziei a avut ca obiect, precum și ca efect, cel puțin într-o anumită măsură, excluderea fiecăruia dintre destinatari de pe pieţele naționale ale celorlalți destinatari, inclusiv pieţele celor mai mari patru state membre ale Comunităților Europene [101]. Aceasta constituie, conform deciziei, o „încălcare foarte gravă".

279. Rezultă fără nicio îndoială din fragmentele din hotărârea atacată reproduse succint mai sus că Tribunalul a verificat cu precizie modul în care Comisia examinase în decizia sa, la aprecierea gravității încălcării, impactul real al acesteia asupra pieței, precum și dacă ar fi putut deduce din acest fapt că era vorba despre o „încălcare foarte gravă".

280. Pe această bază, Tribunalul a putut să constate că împrejurările invocate de Dalmine – cota tuburilor OCTG standard și a țevilor de transport „premium" pe piața totală a tuburilor OCTG și a țevilor de transport, vânzările sale reduse de tuburi OCTG standard și concurența în creștere a tuburilor cu sudură – nu puteau afecta concluzia Comisiei referitoare la gravitatea încălcării.

281. Presupunând chiar că argumentele pe care recurenta le invocă în temeiul hotărârii Comisia/Anic Partecipazioni și al hotărârii CMA CGM și alții/Comisia [102] ar fi corecte, acestea nu pot fi încununate de succes, întrucât Comisia a examinat efectiv impactul real al încălcării asupra pieței, iar Tribunalul a tras de aici concluzia – corectă – că s-ar fi putut constata de către Comisie că era vorba despre o încălcare „foarte gravă".

282. Astfel, acest aspect al celui de al doilea motiv este lipsit de temei.

283. Al treilea aspect al celui de al doilea motiv, conform căruia Comisia, în decizia sa, și Tribunalul, în hotărârea sa, ar fi făcut afirmații contradictorii în ceea ce privește

99 — Punctul 162 din motivele deciziei.

100 — Punctele 35 și 36 din motivele deciziei.

101 — Punctele 53-57 din motivele deciziei.

102 — Citate la notele de subsol 86 și, respectiv, 58.

aprecierea celui de al treilea criteriu din liniile directoare, mai exact „mărimea pieței geografice relevante", este de asemenea lipsit de temei.

284. În ceea ce privește acest criteriu, Comisia și Tribunalul au putut constata numai că o încălcare care afectează piețele celor mai mari patru state membre acoperă o „mare piață geografică".

285. Contradicția pe care recurenta apreciază că o poate identifica între această constatare și constatarea că produsele afectate de încălcare nu reprezintă decât 19 % din piața totală a tuburilor OCTG și a țevilor de transport se bazează pe o comparație între lucruri care nu pot fi comparate.

286. Într-adevăr, determinarea pieței geografice relevante pe care a fost săvârșită încălcarea este independentă de determinarea piețelor produselor care constituiau obiectul încălcării și asupra cărora aceasta a avut impact.

287. Dintre cele patru elemente ale celei de a treia critici, îl vom examina numai pe ultimul – rolul și comportamentul recurentei în elaborarea și respectarea acordurilor ca factor pentru stabilirea cuantumului amenzii – în cadrul celui de al zecelea motiv, prin care se susține un argument comparabil.

288. Cu privire la primul element, recurenta reproșează Comisiei și Tribunalului că ar fi *trebuit* să diferențieze cuantumul amenzilor aplicate în funcție de mărimea întreprinderilor implicate în încălcare.

289. Prima întrebare care se pune aici este dacă rezultă din liniile directoare, de la punctul I A al șaselea paragraf[103], că obligația de diferențiere îi incumbă Comisiei, obligație a cărei respectare ar trebui să fie controlată de Tribunal.

290. Răspunsul la această întrebare este negativ, întrucât respectivul pasaj din liniile directoare este formulat în termeni evident facultativi: „[...] ar putea fi necesar [...] în anumite cazuri [...]".

291. Tribunalul ajunge la aceeași constatare la punctul 282 din hotărârea atacată, atunci când afirmă că Comisia nu și-a impus o

103 — Redat la nota de subsol 83 (citate la nota de subsol 79).

obligație absolută de a opera o ponderare în funcție de mărimea individuală a întreprinderilor. Invocând o jurisprudență vastă [104], Tribunalul amintește în continuare că la stabilirea cuantumului amenzilor Comisia dispune de o largă competență de apreciere.

292. Așadar, apreciem că afirmația conform căreia Comisia ar fi trebuit să opereze în decizia sa o ponderare a cuantumului amenzilor, iar Tribunalul ar fi trebuit să controleze acest aspect este lipsită de temei.

293. Prin celelalte două aspecte din cuprinsul acestei critici, recurenta contestă raționamentul Tribunalului în ceea ce privește cuantumul amenzii care i-a fost aplicată. În esență, aceasta reproșează Tribunalului că, încălcând principiul proporționalității, a omis să țină seama de faptul că dimensiunea sa ca cifră de afaceri, personal și bilanț era mult mai redusă decât a celorlalți participanți la încălcare.

294. Pentru aprecierea acestor aspecte, facem trimitere la observațiile noastre prealabile cuprinse la punctele 268-270 din prezentele concluzii.

295. Rezultă în primul rând că, la aprecierea caracterului adecvat al cuantumului amenzii, Tribunalul nu este ținut de liniile directoare. Chiar dacă acestea ar fi obligat Comisia să opereze o ponderare, acest fapt nu ar fi avut niciun efect asupra aprecierii Tribunalului.

296. În al doilea rând, aceste afirmații implică faptul că nu este necesar ca aprecierea Tribunalului să fie substituită de către Curte cu propria apreciere decât în cazul în care a existat o apreciere vădit eronată a faptelor sau o eroare vădită de drept.

297. Or, la respectivele puncte din hotărârea atacată, Tribunalul a putut constata mai întâi că Dalmine era o întreprindere „de mari dimensiuni" (punctul 286) și, ulterior, că amenda care i-a fost aplicată era cu mult inferioară plafonului de 10 % din cifra de afaceri prevăzut la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 17 (punctul 287).

298. Nici la punctele următoare din hotărârea atacată (288-296) nu poate fi identificată o lipsă vădită de motivare.

299. În sfârșit, critica conform căreia în mod greșit Tribunalul nu a examinat argumentul recurentei care este reprodus la punctul 320 din hotărârea atacată este, în acest context,

104 — A se vedea, printre altele, ordonanța din 25 martie 1996, SPO și alții/Comisia (C-137/95 P, Rec., p. I-1611, punctul 54), și hotărârea PVC II (citată la nota de subsol 91, punctul 465).

inoportună. Prin acest argument, recurenta urmărea să susțină faptul că existau motive pentru a se lua în considerare circumstanțele atenuante, în timp ce prezenta cauză vizează să se stabilească dacă Tribunalul ar fi trebuit să opereze o ponderare în funcție de mărimea întreprinderilor în cauză cu ocazia aprecierii cuantumului amenzilor.

300. Trebuie să mai menționăm, cu titlu suplimentar, că recurenta nu explică motivul pentru care sumele pe care le citează la punctul 320 ar fi trebuit să fie luate în considerare în cadrul unei astfel de ponderări.

301. Având în vedere acest aspect, constatăm că a treia critică din cadrul celui de al nouălea motiv este de asemenea lipsită de temei în întregime.

302. Lipsa vădită de temei a primei critici din cadrul celui de al zecelea motiv decurge din observația prealabilă de la punctul 267 din prezentele concluzii: în motivarea deciziei sale, Comisia nu era obligată să examineze expres toate argumentele invocate de recurentă.

303. A doua critică este de asemenea în mod vădit lipsită de temei. Tribunalul putea, în conformitate cu jurisprudența constantă [105] referitoare la acest aspect, să constate că rolul și comportamentul recurentei la elaborarea și respectarea acordurilor menționate în decizie nu constituiau o circumstanță atenuantă susceptibilă de a sta la baza unei reduceri a cuantumului amenzii.

304. A treia critică este de asemenea în mod vădit lipsită de temei. Într-adevăr, nu poate fi vorba de o încetare a unei încălcări după ce Comisia a început primele demersuri în cazul în care, înainte ca aceasta să le fi început, părțile în cauză deciseseră deja încetarea. Într-adevăr, Tribunalul a constatat în mod clar că întreprinderile implicate deciseseră să își înceteze colaborarea înainte ca, la 1 și 2 decembrie 1994, Comisia să fi întreprins primele demersuri. Așadar, nu există nicio legătură de cauzalitate între cele două împrejurări.

305. În măsura în care a patra critică este îndreptată împotriva comparației realizate de Tribunal între gradul de colaborare a recurentei la investigația Comisiei anterior trimiterii de către aceasta a comunicării provind obiecțiunile și gradul de colaborare a întreprinderii Vallourec, înclinăm să o declarăm inadmisibilă, întrucât se referă la constatarea și aprecierea faptelor.

105 — Tribunalul a confirmat în numeroase rânduri că în acest scop se aplică criterii stricte, printre altele, în hotărârea din 14 mai 1998, SCA Holding/Comisia (T-327/94, Rec., p. II-1373, punctul 142), și în hotărârea Ciment, citată la nota de subsol 9, punctul 1389.

306. A patra critică este lipsită de temei în măsura în care recurenta invocă un argument de la punctul 345 din hotărârea atacată, prin care se constată că lipsa contestării faptelor descrise în comunicarea obiecțiunilor i-a putut înlesni Comisiei munca în mod semnificativ. De acest aspect se ținuse deja seama sub forma unei reduceri cu 20 % a cuantumului amenzii.

VI — Cheltuielile de judecată

307. Întrucât am ajuns la concluzia că prezentul recurs este în întregime lipsit de temei, propunem obligarea recurentei la plata cheltuielilor de judecată.

VII — Concluzie

308. Având în vedere cele de mai sus, propunem Curții:

— declararea prezentului recurs ca fiind în întregime nefondat;

— obligarea Dalmine SpA la plata cheltuielilor de judecată.